

Taper 2750 kroner måneden:

Foto AUDUN RUNDBERG

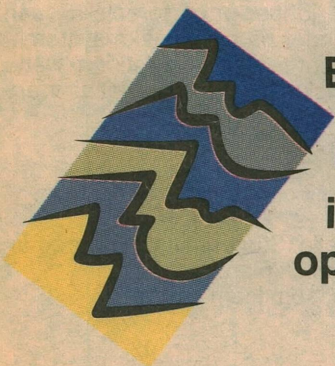
Kan miste

leiligheten

Med to barn har Jan Nilsson til nå mottatt 10750 kroner i måneden i utdanningsstøtte. Regelendringer kan føre til at han taper 2750 av disse pengene til høsten.

Side 6-7

Filmfesten slutt

Enda en filmfestival er over. Vi har intervjuene og oppsummeringene. Side 24-26

Nye koster på plass

Studentstyreleder Tor Arne Morskogen og rektor Jarle Aarbakke begynte på jobb 1. januar i år. Utopia slo av en prat på morgenvisten. Side 14-15

Gode tips til slunken lommebok

Side 16-17

Utopia

Utopia er et organ for studentene i Tromsø. Avisen gis ut med støtte over semesteravgiften.

Ansvarlig redaktør:
Audun Rundberg

Kulturredaktør:
Stine Bøe

Fotosjef:
Marcos Porcires

Desksjef:
Laila Alendal

Sivilarbeider:
Markus Bruun

Redaksjonen:
Trine Andreassen
Wenche Arntzen
Marit T. Balstad
Kristen Brandser
André Bruun
Henriette Brændeland
Kristin Danielsen
Kine Dørum
Christoffer Eilifsen
Peter A. Jakobsen
Eline Johansen
Thomas Johansen
Olav Kandal
Morten Oddvik
Adaocha Odu
Kjartan Otterå
Marianne Nielsens
Ragnhild Vik Nilssen
Erlend Paasche
Erica Restofte
Silje Haukland Ryvold

Adresse:
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø

Telefon:
77 64 53 66

Faks:
77 64 51 99

E-post:
utopia@utopia.no

Vev:
www.utopia.no

Annonsering:
Kontakt oss for tilbud,
annonse@utopia.no

Opplag:
5000

Neste deadline:
31. januar 2002

Neste utgivelse:
6. februar 2002

Trykk:
Troms avistrykk

ISSN:
0806-9611

Slutten for den engasjerte student?

ENGASJEMENT: Tidligere i vinter demonstrerte studentene mot statsbudsjettet. Studentstyreleder Tor Arne Morskogen er bekymret for effekten den nye reformen vil ha på den aktive studenten. Arkivfoto PETER A. JAKOBSEN

Kronikk TOR ARNE MORSKOGEN,
studentstyreleder UiTø

Hjertelig velkommen til et nytt semester og nye muligheter! Spesielt vil jeg hilse våre nye studenter velkommen, både norske og internasjonale. I skrivende stund er vi på full fart inn i vårens DEBUT-uke og der påfølgende fadderordning. De som ikke benytter seg av dette tilbudet kommer til å angre bittert! Jeg forventer å se mange av dere på Thorvald Stoltenberg sitt pop.vit. foredrag om brøderkrig og konflikthåndtering på driv den 24. januar kl. 18.00., for ikke å snakke om vår berømte lysløype samme kveld!

Det kommende året vil inneholde mange og lange debatter om utdanning. Tidligere rektor ved UiTø Ole D. Mjøs ga sitt navn til et utvalg som høsten 2000 leverte sin Mjøs-rapport. Denne rapporten var premissleverandør for den omtalte Stortingsmelding 27, nå mer kjent som "kvalitets-reformen." Målet med denne stortings-

meldingen er en helhetlig gjennomgang og effektivisering av norsk høyere utdanning. Deler av rapporten er alle enig i, mens andre deler av den er kontroversiell. Det er denne reformen som nå skal settes ut i livet.

Dette innebærer at vi nå er inne i store, nesten revolusjonerende, endringer i norsk høyere utdanning. Mange av disse endringene er uavklarte, eller "i løse luften" i forhold til hvordan de skal settes ut i livet. Nå er tidspunktet inne for påvirkning. Dette gjelder blant annet

- gradsopbyggingen (for eksempel fra 4-årig cand.mag til 3-årig bachelor)
- undervisningsbolker (fra grunn- og mellomfag til mindre moduler)
- eksamensformer (fra skoleeksamen til mer essays og hjemmeeksamener, mappe-evaluering) og
- karaktersystemet (fra desimaltall til 5-delt bokstavskala).

For å konkretisere siste punkt: Fram til nå har det vært store forskjeller mellom fakultetene når det gjelder en karakters verdi. Det har

ikke vært samsvar mellom karakteren 2.5 i realfag (som er heller dårlig) og 2.5 i et samfunnsfag (som er bra!) Problemet vi nå må være oppmerksomme på er hvordan man skal erstatte dette gamle karaktersystemet med et nytt bokstavsystem UTEN at "nissen" følger med på lasset; det vil si at gamle forskjeller mellom fakultetene når det gjelder karakterkultur.

En annen hovedsak for oss i studentstyret er hva som skjer med reisestipendet nå som Stortinget har foreslått å fjerne dette for studenter over 25 år. Dette kan bli skjebnesvangert for Universitetet i Tromsø hvor 2/3 av studentene faktisk er over 25 år! Dette kombinert med de høye reiseutgiftene til og fra, samt innenfor, Nord-Norge kan få katastrofale følger.

Som dere sikkert skjønner er det nok å ta tak i for de som har engasjement og pågangsmot. Mitt budskap er enkelt: engasjer dere, hvor som helst og i hva som helst, men engasjer dere! Har DU tanker knyttet til reformarbeidet eller

andre ting du vil ta opp, ta kontakt med instituttstyreleder der du studerer, eller kom innom kontoret vårt i 2. etasje i Hovedgården. Vi vil mer enn gjerne ta imot deg! Kaffe venter...

Andre av dere vil sikkert skrive i Utopia, mens andre igjen ønsker å arrangere konserter i Samfunnet. Du spiller kanskje et instrument? Da er Ompagniet noe for deg. Mulighetene er uendelige og organisasjonene mange.

Jeg er bekymret for effekten av den nye reformen på "den aktive" studenten, siden studieforløpene blir mer "intensive" og arbeidsmengden skal økes. Jeg frykter at det som må gi tapt i dette effektiviseringsjaget er det sosiale engasjementet. Spørsmålet er ganske fundamentalt: er høyere utdanning kun et spørsmål om vektall eller er det også et spørsmål om danning og kos? Den kommende reformen tar i utgangspunktet etter min mening for lite hensyn til det siste.

Utopia
for 10 og 25 år siden

10 år siden

En mangedobling av utdanningsstipendet kan bli situasjonen dersom lederen i det nedsatte studiefinansieringsutvalget, Vigdis Magistad, får det som hun vil. Hun gikk nemlig i Arbeiderbladet 23. januar ut og foreslo at man innfører renter i studietiden. Forslaget bygger imidlertid på at vi får en modell som ligner på det danske systemet med betraktelig høyere stipendandel. I motsetning til i Norge har danskene fire prosent renter i studietiden. Dette får studentene til å øke tempoet i studietiden. Det er altså et slikt system Magistad ønsker, og hun tror det vil være med på å korte ned studietiden.

Henta fra saken *Stipendene kan mangedobles – men renta løper i studietiden*

25 år siden

Studentavisa har, ut frå den politiske plattformen si, dekket streikar som har vore aktuelle. Studentavisa ber preg av dette denne gongen også. Vi vil no taka opp streikestøtte på eit breiare og meir prinsipielt plan. Redaksjonen vil difor gjera streikestøtte til eit hovudopplag i neste nummer av avisa, som kjem i mars.

Henta fra saken *Full seier til bryggearbeiderne i Oslo*

Herfra til hesten

Tekst MORTEN ODDVIK

Akemashite omedeto gozaimasu! Godt nyttår! Om slangens sorti og hestens vellystige entre i Japan.

Jula er en importert høytid fra Vesten og et kommersielt alibi. Tokyos mange mopedpizzabud bytter ut hjelmen med nisselue, Beethovens niende spilles i alle kanaler (!) og julas grelle amerikanske duppeditter finner veien til de gigantiske kjøpesentrene.

Oshogatsu, derimot, bedre kjent som romjula hjemme, taes mer seriøst i disse sfærer. Da vaskes fiaskoer og dårlig lykke fra slangens år vekk med grønnsåpe og børste i hus og hytte. Bambuspinner og granbar dekorerer dører og bilradioatorer. Templene i Tokyo selger lykkeamuletter for hestens år og de enøydte Darumadokkene,

hvor du egenhendig kan tegne det andre øyet på når nyttårsønsket er godt troll i ord.

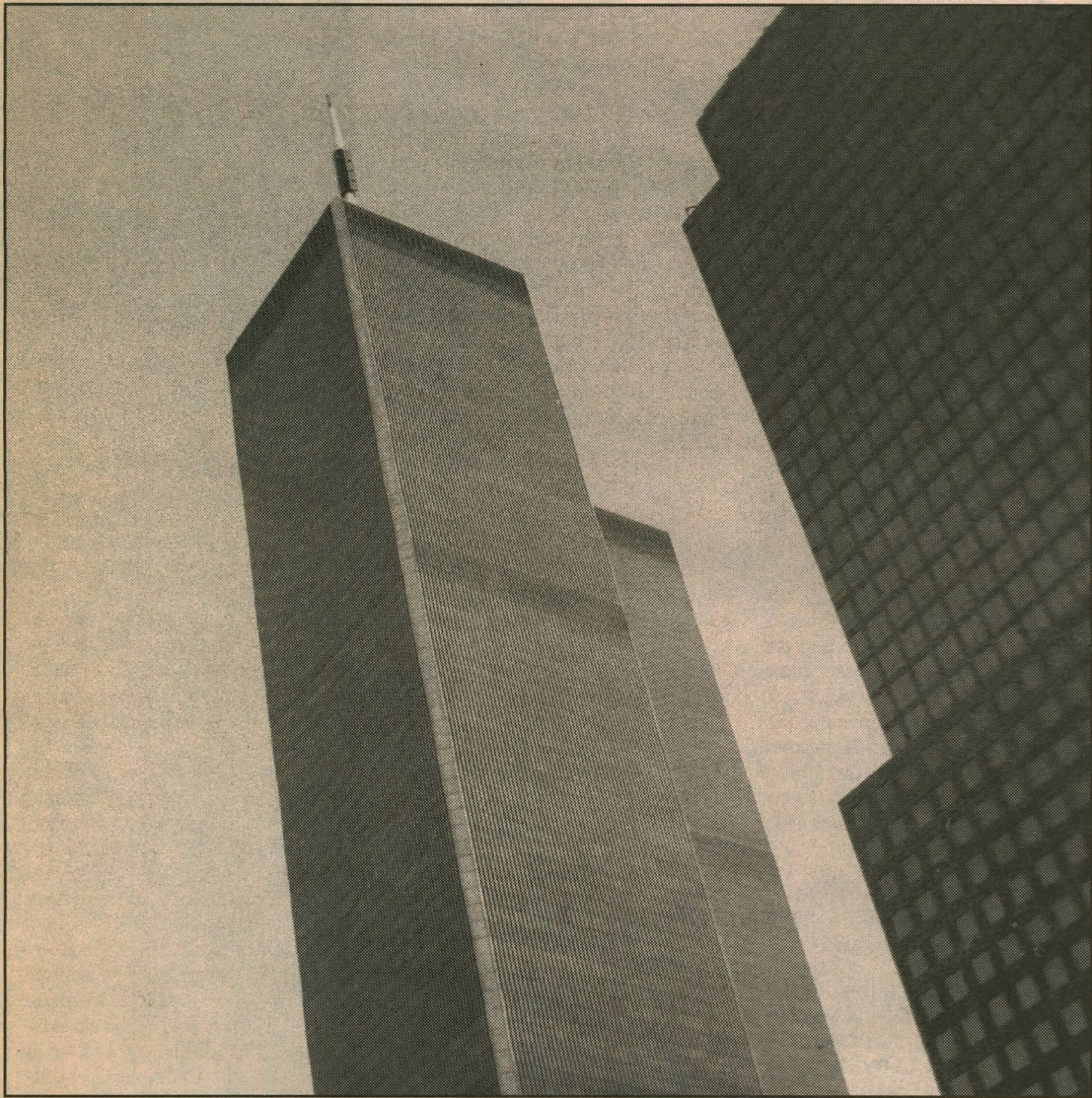
Når de mange obligatoriske nyttårskortene er sendt og bonenkaifestene, «glem året-fester», japansk julebord, senker roen seg og de ekstralange nudlene, toshikoshi soba, slurpes for å forsikre et langt liv. Nyttårsaften slår tempelklokkene 108 ganger for å symbolisere menneskets 108 menneskelige ufullstendigheter.

Blant tre millioner japanere vandrete jeg i kollektiv stoisk ro til Meiji-tempelet i Tokyos hjerte. Hatsumode, årets første tempelbesøk, er årets viktigste og skal bringe lykke og fromme til det nye året. Vi ofret noen mynter, som vi siktet inn over noen mørkehoder og ned i en større vollgrav foran hovedtemplet og ba om bedre tider.

Seijin-no-chi, den 15. januar, Voksendagen, hvor japanske tyveåringer ble ønsket velkommen inn i de voksnes rekke i fargerike kimonoer ved templene komplimenterte japanernes stillferdige ferd inn i Hestens År. Fyrverkeri og lange taxikøer ble jeg altså spart for i år...

Then we take Berlin

TWIN TOWERS: Ikke mange stemmer talte vesten i mot etter 11. september. Først nå tør noen få politikere å si fra. Foto STIG-LENNART SØRENSEN

Var de kanskje redde for at de skulle komme og ta oss også?

Kommentar AUDUN RUNDBERG

Foreløpig har siste bombe falt i Afghanistan. Alle er vi redde for hvor den faller neste gang.

Logret for herren

USAs president George Bush gjorde det tidlig klart at Krigen mot terror ikke var noen kortvarig krig. Nei, her skulle man en gang for alle satt en stopper for ethvert påfunn enhver mørkhudet mann med skjegg og automatvåpen kunne tenke seg å finne på i fremtiden.

Stiltiende satt norske, såvel som europeiske myndigheter, på sidelinja og så på at den vestlige verden utraderte fienden i Afghanistan. På rekordtid ble det utviklet bomber som var spesielt egnet til angrep mot hulesystemene til Taliban. Enorme pengesummer, men

først og fremst menneskelige liv, såvel amerikanske som afghanske, gikk tapt i det fjellandskapet.

Det er påfallende hvordan europeiske politikere nå ymter frem på at de afghanske krigsfangene må behandles human, mens de for to måneder siden stille applauderte fyrverkeriet som drepte landsmennene til dem USA nå har i sin forvaring.

Nå som fienden er fanget og barbert bør sjansen være større for at de oppdager at de er mennesker, de også.

USA er USA

Røde Kors har reagert sterkt mot USAs behandling av fanger i Guantanamo-basen på Cuba. Selv om det ikke er noen tvil om hvordan krigsfanger skal behandles, har USA satt seg på bakbeina. De mener fangene ikke kan klassifi-

seres som krigsfanger, men som "ulovlig stridende". Med tiltagende protester fra velmenende og kvalifiserte mennesker, hvor lang tid vil det gå før vi får se TV-bilder fra den 11. september sammen med bildene fra fangeleiren på Cuba?

Tror myndighetene i USA at angrepene som startet det hele kan rettferdiggjøre krigen mot Afghanistans befolkning og bruddene de nå begår mot Genevekonvensjonen? Og tror de at menneskene de har fanget fortjener røffere behandling enn en hvilken som helst annen fange eller et hvilket som helst annet menneske, for den saks skyld?

Takk og pris for at det fremdeles finnes mennesker som USA ikke har kneblet.

Mammadaltstudenten

Leder Avisene har forkynt emnet fra de høyeste tårn i lang tid nå: Reisestipendiet forsvinner for alle studenter over 25 år, og de under 25 får stipendiet sitt begrenset til maksimalt 7.000 kroner.

■ La oss da endelig håpe at alle får høre budskapet. De umiddelbare virkningene frafallet av reisestipend vil få er umulige å spå. Sannsynligvis vil ikke studentene flykte fra Tromsø. Signaleffekten derimot, er langt mere interessant å snakke om.

■ Hva forteller det oss når det nå blir vanskeligere å flytte langt hjemmefra for å studere? Hvorfor skal ikke studenter over 25 år få reisestipend?

■ Ved første øyekast kan det virke som om 26-åringene er ment å være for gamle til å reise hjem. Det spørres om det ikke handler om noe annet. De nye reglene passer godt sammen med et ønske om mere effektivitet innenfor høyere utdanning. Fra du er ferdig med videregående skole til du mister reisestipendiet går det seks år. Det er ikke særlig lenge med tanke på at mange tar seg en pause enten før eller i utdanningen. Hva med studenter engasjert på heltid i studentpolitikk eller studentorganisasjoner? Hva med alle gutta som avtjener verneplikten? Tidsrammen reduseres raskt.

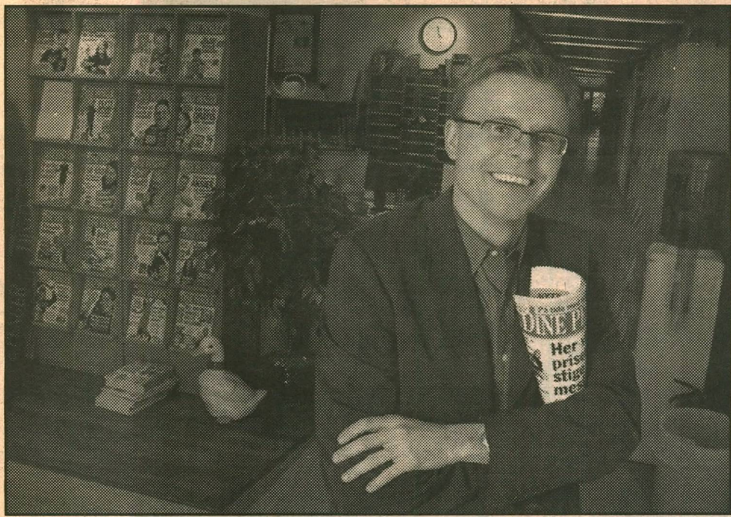
■ Man kan selvfølgelig diskutere hvor mye penger man egentlig trenger for å reise hjem. Det er tydelig at den gamle ordningen har slått uheldig ut når folk bosatt ved enden av rullebanen på Gardermoen får like mye i reisestipend som en fra ei småbygd på Sørlandet. Rullebanestudentene kan velge å dra hjem kun én gang i året, og ha flerfoldige tusen til overs. De som bor nært studiestedet opplever at hele reisestipendiet forsvinner så snart de setter foten inn i bussen.

■ For utkantbyen Tromsøs del er dette først og fremst et distriktspolitisk spørsmål. Om Tromsø fortsatt skal være en attraktiv studieby for studenter sør og nord for Troms fylke er man helt avhengige av at folk har råd til å komme seg hit. Både 20- og 30-åringer er verdifulle medlemmer av studentmiljøet. Og hverken Høgskolen eller Universitetet i Tromsø har råd eller lyst til å miste en eneste en av dem.

Svart Natt

Natt & Dag Tromsø, Tromsøs andre gratisavis, må kanskje legge blyant og fotoapparat på hylla. Vi håper det blir orden i sakene, og at vi i løpet av kort tid atter en gang får lese hva fulle folk ønsker seg til jul.

Fast eller flytende?

ANBEFALER: Bjørn Erik Sættem, redaksjonssjef i Dine Penger, kan anbefale deg fastrente. **Foto DINE PENGER**

Fristen for å binde renta på studielånet gikk ut 10. januar. Neste sjanse får du 1. april.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Fra 1. januar var den faste renta i Lånkassen på 6,7 prosent, mens den flytende renta var 7,8 prosent. De som valgte å binde seg vil måtte beholde renta i tre år framover.

Henger etter

De generelle fordelene med fast rente er i følge Bjørn Erik Sættem, redaksjonssjef i Dine Penger.

– Lånkassen har en spesiell beregningsmåte for den flytende renta, noe som gjør at den har et etterslep på tre til seks måneder. Det er gunstig når renta stiger, men ikke når den faller, forteller Sættem.

Den faste renta har kortere etterslep, og er derfor mer oppdatert.

– Når renta faller kan du som følge av Lånkassens spesielle renteregler hoppe rett over på den lavere faste renta, opplyser han.

De spesielle beregningsreglene i Lånkassen gjør at kundene her har en ekstra fordel i forhold til kunder i private banker. Disse endrer gjerne fastrentesatsene for nye kunder hver uke.

Ingen endring

Siden 1998 har Lånkassen beregnet den flytende renta på feil grunnlag, noe som har ført til at den har vært for lav. Regjeringen har bestemt at beregningsgrunnlaget for den flytende renta skal endres. Renta skulle egentlig ha gått ned 1. april, men regelendringene veier opp for dette. Dermed forblir den 7,8 prosent neste kvartal.

Fastrenta for andre kvartal er ikke bestemt.

– Hvis vi ser på fastrentenivået så langt i år, så kan du nok regne med å få et like godt tilbud neste kvartal, mener Sættem. Vårt generelle råd er flytende rente. Dette skyldes at historien viser at flytende rente ligger om lag ett prosentpoeng under fast rente i det lange løp. Men i spesielle tilfeller som med Lånkassen og dette siste tilbudet, anbefaler vi i Dine Penger fast rente.

Kutter reise

Fra høsten 2002 får du maksimalt 7000 kroner i reisestipend. Er du eldre enn 25 får du ingenting. – Pussig at man skal overstyre familiær følelser fra Stortinget, undrer student Atle Tollånes (30).

Tekst AUDUN RUNDBERG

Selv kommer han fra Mo i Nordland og mottar rundt 6.000 kroner i året i reisestipend. De pengene mister han fra høsten av.

Gitte premisser

– Er man student, så er man student. Søker man stipend og lån så er man i en livssituasjon der man ikke er etablert, er Tollånes' forklaring på hvorfor han bør få reisestipend. Selv studerer han ved allmennlærerutdanningen ved Høgskolen i Tromsø.

Han mener man søker på et studium på gitte premisser.

– Vi som mister reisestipendet søkte til Tromsø da forholdene lå til rette for det, og nå gjør de det ikke lengre, mener Tollånes.

– Regelendringene motiverer i alle fall ikke folk over 25 til å ta seg en utdannelse, utbryter medstudenten Oddgeir Hanssen (28).

Tollånes tror imidlertid ikke noen vil slutte i Tromsø fordi de mister reisestipendet. Hva som vil skje med rekrutteringen er i følge han mere usikkert.

– Må se det prinsipelle

Tollånes ser flere problemer om man skulle miste studenter utenfra.

– Man må jo se det prinsipielle. Det er en fordel å ha en skole med mangfold. Det er verdi i det å møte folk og få en større forståelse for andre steder, poengterer han.

Han nevner folk sørfra som lurer på om det er isbjørn i Tromsø som et eksempel.

Seks år med reisestipend

Starter du på høyere utdanning rett etter videregående har du seks år på deg før du mister reisestipendet. Venter du noen år eller bruker lengre tid enn planlagt er det fare for at du har passert 25 før du er ferdig.

– Mange kan gjøre gale valg når de er 18-19 år gamle. Jo mere man er i gjennom før man før man velger seg et yrke jo bedre er det, sier Tollånes.

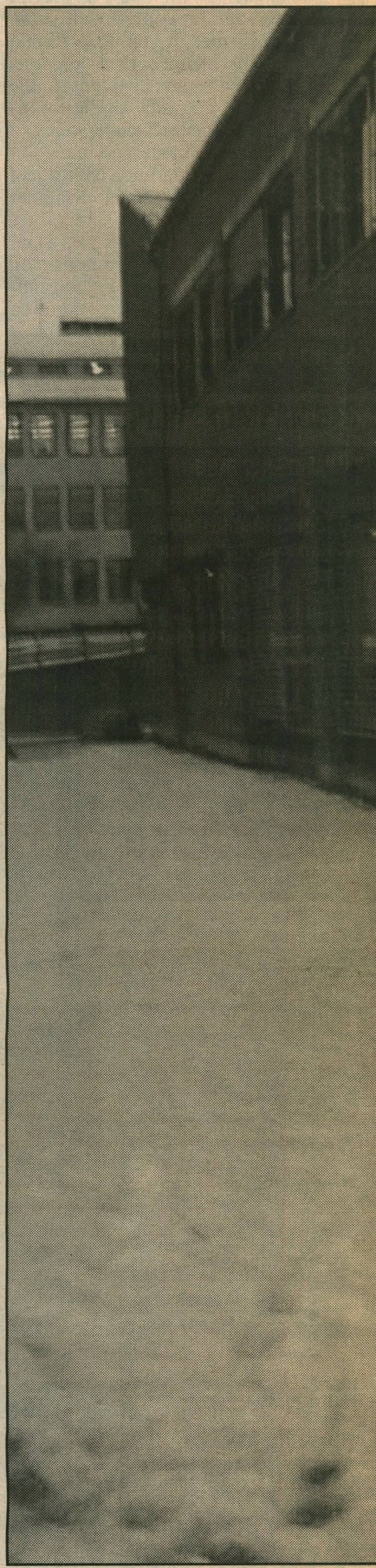
Oddgeir Hanssen synes utdanningssystemet ikke legger opp til at man skal være heltidsstudent.

– Læring blir ikke verdsatt, om man er seks år og skal gå på skole i et rom fullt av muggsopp eller om man er 30 og skal få endene til å møtes, avslutter Tollånes.

MISTER

REISESTIPEND: Oddgeir Hanssen (28) og Atle Tollånes (30) mister reisestipendet fra høsten av. – Er man student, så er man student. Søker man stipend og lån så er man i en livssituasjon der man ikke er etablert, mener Tollånes.

Foto AUDUN RUNDBERG

SEMUT

Utlysning av strategimidler for 2002

SEMUT har tilgjengelig midler for satsing av strategisk og miljøbyggende karakter; forskning, seminarer, formidling, forsknings- og institusjonssamarbeid, og annen kontaktskapende aktivitet innen SEMUTs hovedsatsingsområde:

- miljø- og utviklingsforskning i den tredje verden.

Følgende satsingsområder understrekes spesielt, se universitetets policy for utviklingsforskning på SEMUTs nettsider:

- urfolk, minoritetsspørsmål og studier av undertrykte folkegrupper
- kvinnedeltakelse og fokus på kjønn
- periferi-studier
- teknologiinnsats i utviklingsforskning

Støtte skal i hovedsak gis til kortvarige forprosjekt relatert til og forskningsformidling av strategisk betydning. Finansiering av reiser i forbindelse med hovedfagsarbeid i den tredje verden vil bli spesielt vurdert. En vil i denne utlysningen også fokusere på initiativ i forbindelse med Women's Worlds 2002 konferansen ved Makerere University, Uganda.

Det åpnes med dette for søknader om strategimidler for 2002 med **SØKNADSRIST 1. mars 2002**

Femøringen er tilbake

Prisene på bussreiser i Tromsø gikk opp etter nyttår. Reisende med studentkort betaler nå 13,65 i rushtida, og 10,50 utenom. Kjell Jensen, markedssjef i Tromsbuss, forklarer økningen med manglende subsidier fra fylkeskommunen, etter at samferdselsmyndighetene vedtok takstøkningen. Reaksjonene har imidlertid latt vente på seg.

– Det har gått bemerkelsesverdig stille for seg, forteller Jensen, som heller ikke har hørt negative reaksjoner fra de som har måttet hente frem ei ekstra krone når de betaler kontant. Prisen på en enkeltbillett gikk nemlig opp fra behagelig runde 20, til strevsomme 20 pluss én.

Natt og Dag uten penger

Tidlig i januar kom beskjeden om at Kemneren har sendt Flimmer A/S til skifteretten på grunn av manglende skatt. Flimmer A/S er utgiver av gratisavisa Natt og Dag Tromsø.

I følge Håvard Stangnes, redaktør i Natt og Dag Tromsø, er det ennå usikkert om avisa også i fremtiden vil være å finne på byens kafeer og utesteder.

– Redaksjonen skal ha et møte, og vi vil vurdere hvorvidt vi skal utgi avisen videre, forteller Stangnes.

Førrige nummer kom i desember, og første utgivelse i år skulle i utgangspunktet komme i februar. – Det er litt usikkert om vi rekker den første utgaven, sier Stangnes.

Alternative reisemåter

Ikke alle liker å fly. Av og til kan det være like greit.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Stadig dyrere flybilletter tvinger fram mer alternative reisemåter. Ikke nødvendigvis billigere eller raskere, men adskillig bedre for den som reiser også for reisens skyld.

Mens vi venter...

Nord-Norgebanen går som kjent bare til Fauske. Men Norges nordligste jernbanestasjon (utenom den i Tromsø) befinner seg i Narvik. Fra Narvik kan du ta toget til Stockholm for 280 kroner, derfra kan du kaste deg på første tog til Oslo for omtrent det dobbelte. Bussen til Narvik koster deg 157 kroner.

Det finnes flere muligheter for

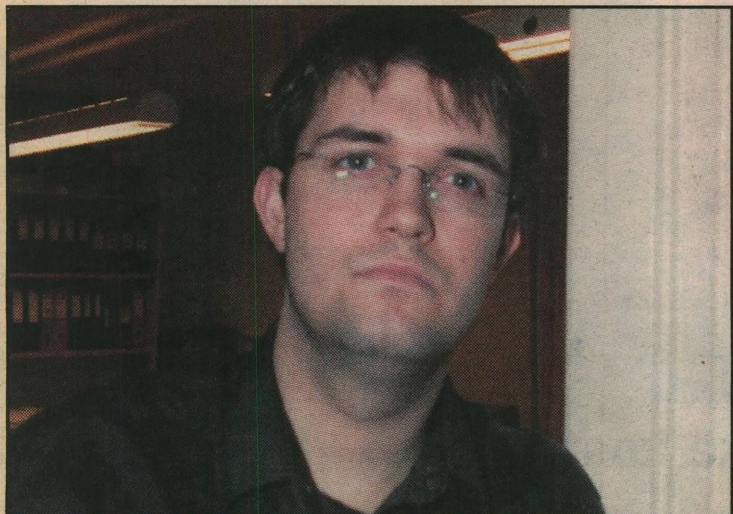
togelskere. Toget fra Fauske til Oslo S koster rundt 800 kroner, forutsatt at du klarer deg med en sitteplass. Bussen til Fauske koster deg 316 kroner.

Byssan lull til bølgeskvulp
Hurtigruta lever i beste velgående, og turen Tromsø – Bergen koster deg 3469 kroner, om du reiser hjem i mai. Da har du i tillegg mulighet til å ta med deg en masse ekstra bagasje, om du flytter fra Tromsø for godt eller på død og liv må ta med deg dobbeltsenga hjem.
Sjansen for å møte en rik amerikansk forretningsmann på Hurtigruta er stor. Ta med cocktailkjolen.

pendet for de over 25

Mer enn halvparten mister reisestipendet

BEKYMRET: Studentstyreleder Tor Arne Morskogen er bekymret for rekrutteringen til høyere utdanning i Tromsø.

67 prosent av studentene ved Universitet i Tromsø er over 25 år. – Nå må vi gjøre folk oppmerksomme på hva som er i ferd med å skje, sier studentstyreleder Tor Arne Morskogen.

Tekst AUDUN RUNDBERG
Foto MARKUS BRUUN

Nærmere halvparten av studentene over 25 år kommer fra andre fylker enn Troms. Morskogen mener disse ikke har noe annet alternativ enn å ta fly hjem.

Studentflukt?

Morskogen sier han har mottatt signaler fra hovedfagsstudenter som aldri hadde valgt Tromsø om de ikke hadde fått reisestipend. Han

er imidlertid usikker på om kuttet i reisestipendet vil bety en massiv studentflukt.

– Det som bekymrer meg er effekten det kan ha på rekruttering, forteller han. Beskjeden om at reisestipendet kuttes til maksimalt 7.000 kroner er også negativ når det koster så mye å dra hjem fra Tromsø.

Tåre i øyet

– Jeg tror studentmiljøet er så bra at studentene får en tåre i øyet

ved tanken på å reise herifra. Men jeg tør ikke tenke på om det vil oppveie mangelen på penger, sier Morskogen.

Hver student ved Universitetet i Tromsø representerer i gjennomsnitt 50.000 kr i støtteordninger. Dermed kan en nedgang i antall studenter få konsekvenser for Universitetets økonomi. Også Høgskolen i Tromsø vil lide økonomisk om de skulle miste studentene.

– Det er bare for folk på Stortinget å innrømme at de har gjort en feil, sier Morskogen, som nå vil forsøke å få svar fra partiene på hvorfor de har fjernet reisestipendet.

Taper 2750 kroner mån

Med to barn har Jan Nilsson til nå mottatt 10750 kroner i måneden i utdanningsstøtte. Regelendringer kan føre til at han mister 2750 av disse pengene.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Nilsson studerer på maskiningeniøruddanningen ved Høgskolen i Tromsø. Samboeren er i full jobb. Rett før jul i fjor tok de opp lån for å kjøpe ny leilighet. Til banken har han oppgitt at han til høsten vil få 10750 kroner måneden fra Lånekassen.

Maksimalt forsørgertillegg

Siden samboeren tjener under Lånekassens minstebeløp har han til nå mottatt maksimalt forsørgertillegg for de to barna. Sammen med lånet og stipendet utgjør dette 10750 kroner i måneden. Dette beløpet blir imidlertid redusert til 8.000 når tillegget faller bort.

Nilsson forteller at de ikke var klar over at de kom til å miste de 2750 kronene.

– Hadde vi visst dette hadde vi aldri kjøpt leiligheten, påpeker han.

I følge Nilsson dekker 2750 kroner i måneden et stort lån, så stort at de de ikke vil ha mulighet til å betjene det om inntekten skulle reduseres.

50.000 i forskudd

De ser det slik at de kanskje må kvitte seg med leiligheten. Nilsson har skrevet under kontrakt og betalt 50.000 kroner i forskudd til firmaet som nå bygger leiligheten. Han frykter at disse pengene vil gå tapt om de blir nødt til å gi opp leiligheten. Nilsson er også bekymret for hva banken vil si.

Brev til Clemet

Nilsson tror flere enn han selv og samboeren vil tape penger, og har skrevet brev til utdanningsminister Kristin Clemet for å få en forklaring.

– Jeg skrev opp noen regneforslag og spurte om det var rettfærdig at de kuttet forsørgertillegget, sier han.

Han sier han bare kan spekulere i hvorfor forsørgertillegget kuttetes.

– Kanskje det er for å finansiere det økte stipendet og lånet. Jeg vet ikke.

Ikke leie, men eie

Nilsson forteller at de hittil har klart seg bra med inntekten de har hatt.

– Vi har hatt rimelig bra standard på leiligheten til tross for at det skal være grunnet til to barn. Vi sitter ikke og griner, men vi er redde for å miste den nye leiligheten. Vi vil få vansker med å leie en leilighet med bare 8000 kroner i måneden.

– Det er ikke billigere å leie enn å kjøpe, legger han til.

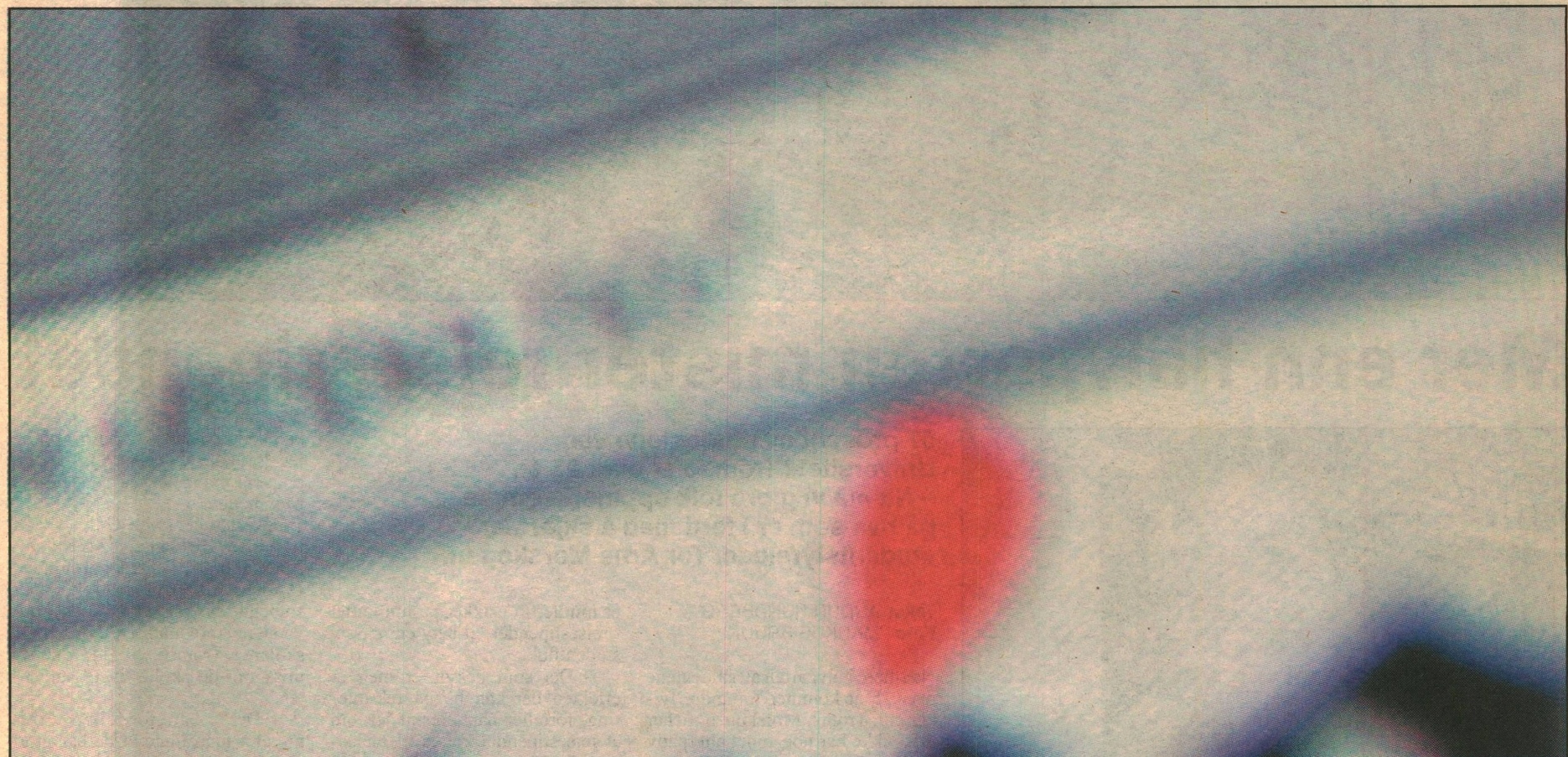
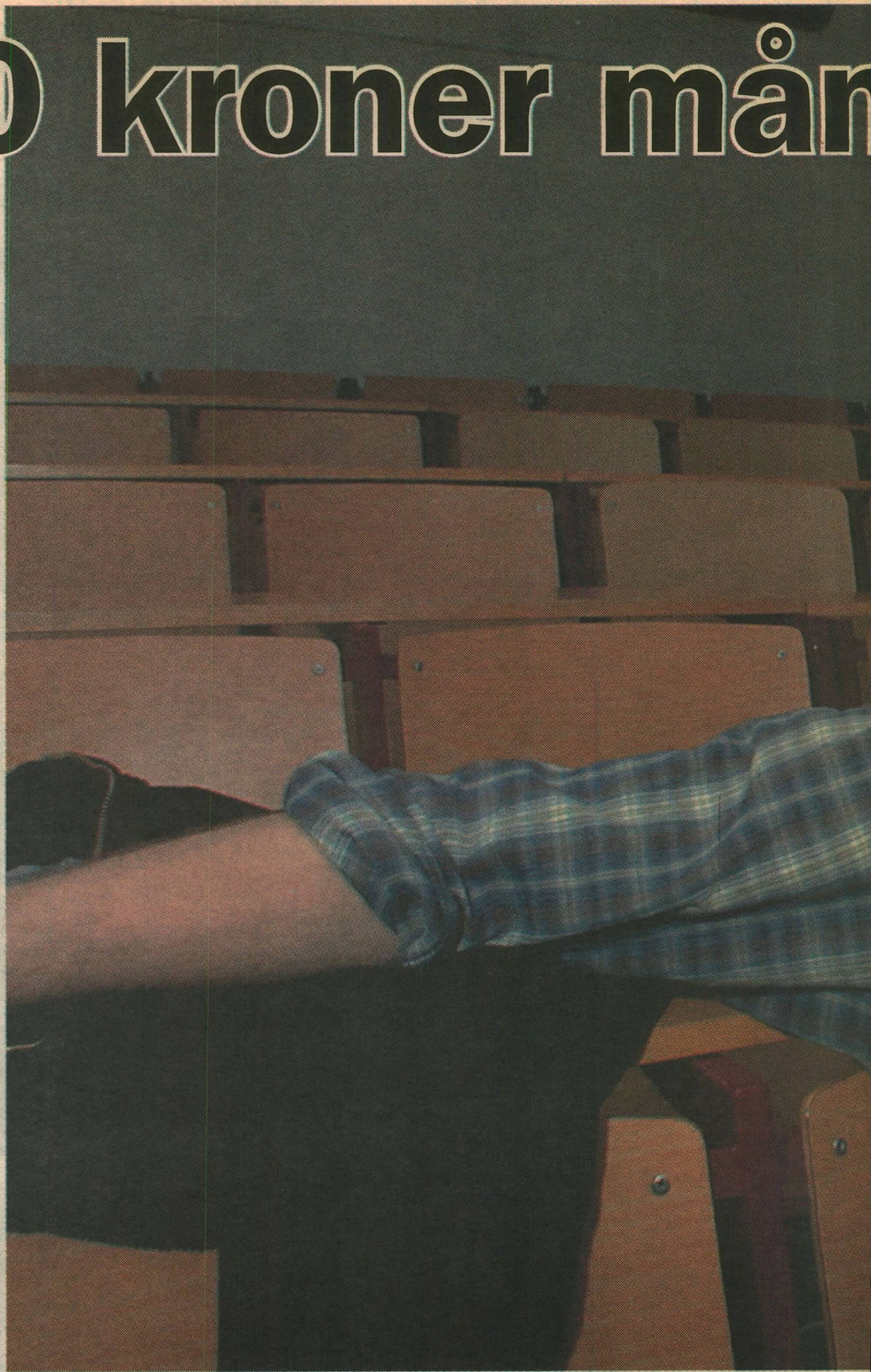
De endelige reglene for stipendordningen fra høsten av er ennå ikke bestemt. Det skjer først i februar eller mars.

– Vi venter spent på hva som kommer til å skje, og så bestemmer vi oss etter det, forteller Nilsson.

TAPER

PENGER: Jan Nilsson, student ved maskiningeniøruddanningen ved Høgskolen i Tromsø, mister forsørgertillegget til høsten.

Foto AUDUN RUNDBERG

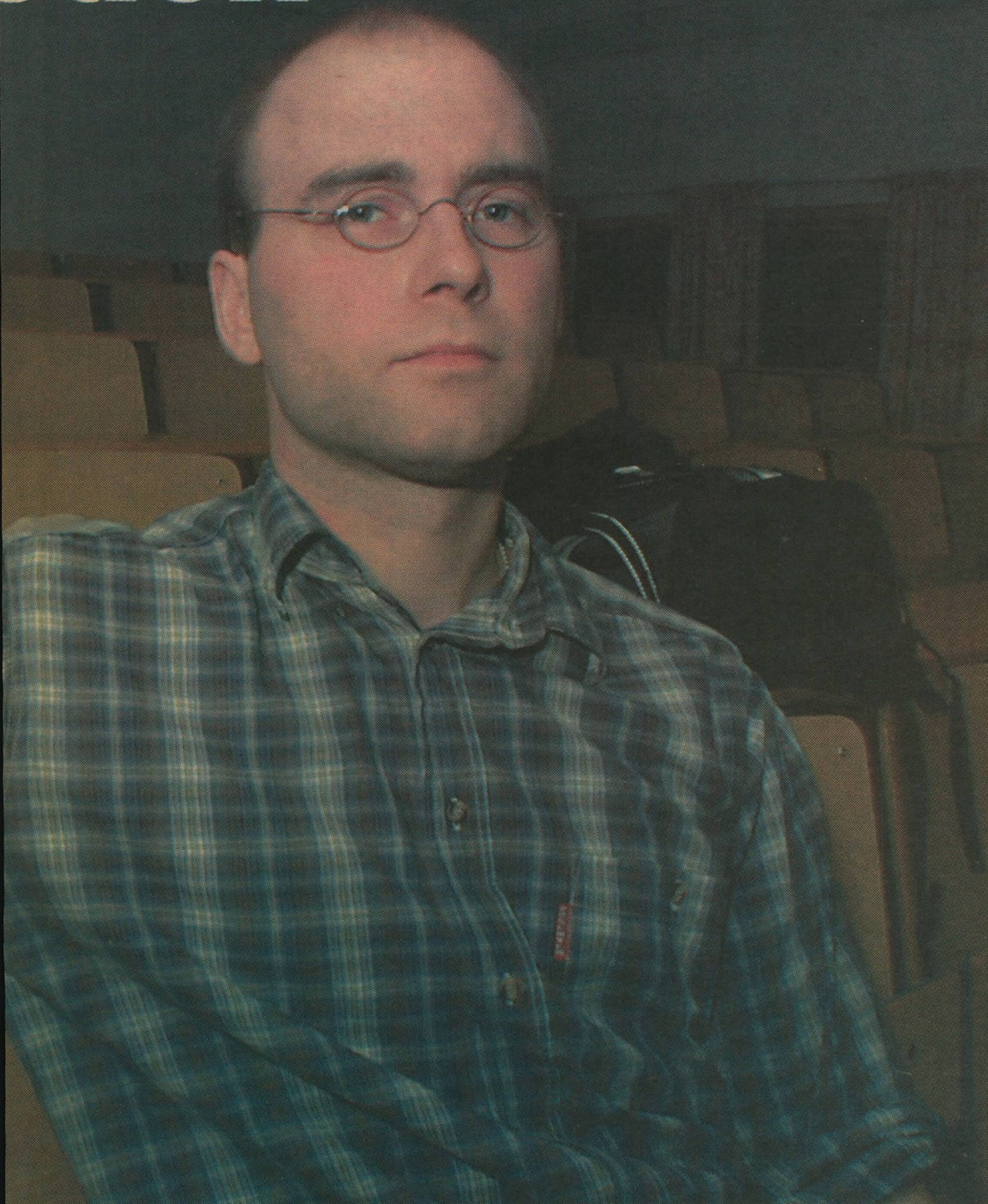

Studenter har lite penger. **Godt at nyheter ikke koster noe.**

Oppdatert hverdag på www.utopia.no

Utopia

eden

Utopia

STUDENTAVISA I TROMSØ

Stillinga som IT-ansvarlig er ledig.

IT-ansvarlig blir ansatt i 25 prosent stilling og har ansvaret for Utopias Internett-sider og datapark. Avisas datapark består i dag av fire Windows-baserte PC-er, én Windows 2000-server og to Linuxbokser. Vi søker en person som kan videreutvikle og ha ansvar for avisas Internett-sider, samt vedlikeholde og oppgradere maskinparken.

Søknad med CV, attester og arbeidsprøver sendes eller leveres: **Utopia v/Audun Rundberg, Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø.** Eller e-post: **redaktor@utopia.no.**

Spørsmål om stillingene kan rettes til ansvarlig redaktør **Audun Rundberg**, telefon **77 64 53 66.**

LYST PÅ EN MORSOM OG UTFORDRENDE SOMMERJOBB?

CISV - Tromsø søker engasjerte personer over 21 år til å være delegasjonsledere for to grupper med fire 11-åringer og en gruppe med fire 14-åringer som skal på internasjonal barneleir i henholdsvis Brasil, USA og Canada 3-4 uker sommeren 2002.

Ring Kari Lofthus arbeid 77604940 / privat 77671328 for informasjon og søknadsskjema.

NB! SØKNADSRIST 30. JANUAR

Studenter har tanker og meninger. **Synd om ingen skulle få vite om dem.**

Leserinnlegg kan sendes til utopia@utopia.no.

Utopia

Ingen vil sitte i Samsk

Mangel på kandidater har tvunget Studenttinget til å velge en representant til Samskipnadens styre som også sitter i Høgskolens eget styre.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Studenttinget ved Høgskolen i Tromsø (HiTø) har ikke klart å finne noen annen kandidat til styrevervet.

– Dette går på sak, ikke person, er Kari Mette Darell Eliassens første kommentar. Hun er styreleder i Studentsamskipnaden i Tromsø (SiTø).

– Samtidig blir det personavhengig. Det er godt mulig at representanten kan skille mellom sakene, men det er problematisk, forteller Darell Eliassen.

Dilemma

SiTø har nylig vært i samtaler angående fristasjonsordninger for Driv og Kraft. En slik ordning vil kunne gi gratis strøm, husleie og telefon til studenthuset og idretts-hallen. Regningen må i tilfelle HiTø og Universitetet i Tromsø betale.

– Spesielt studentrepresentantene i SiTø-styret skal være pådrivere for å få til en så god fristasjonsordning som mulig. Samtidig skal man sitte i Høgskolestyret og bestemme hvor mye penger som skal brukes på ordningen, forteller Darell Eliassen. Hun mener det kan by på problemer.

Ikke ulovlig

Forvaltningslovens paragraf 6, som beskriver styremedlemmers krav til habilitet, gjelder ikke for studentsamskipnadens styre.

Vil bli nestleder

Studentstyret valgte før jul Kari Mette Darell Eliassen som representant til Studentsamskipnadens styre. Det betyr at hun tar ett år til som styreleder. Tradisjonen sier at om styreleder kommer fra Universitet, skal nestleder komme fra Høgskolen. Truls Boholm, Høgskolens representant, vil i så fall bli nestleder.

– Unntaket er vel først og fremst ment for direktørene og ikke studentrepresentantene. Men unntaket gjelder for alle styremedlemmene, forteller Darell Eliassen.

Studentstyret ved Universitetet velger to representanter til SiTø-styret. Studentstyrets regler gjør det umulig for samme person å sitte i mere enn ett styrene Studentstyret, Universitetsstyret og SiTø-styret.

Studenttinget ved Høgskolen har ingen slik regel.

– Må bare beklage

Asbjørn Hudø, leder av Studenttinget, ser i likhet med Darell Eliassen de uheldige konsekvensene.

– Så lenge vi ikke har noen har vi ikke noe valg. Vi har prøvd fortvilt å finne noen andre, og må bare beklage at vi ikke har klart det, sier Hudø.

Ifølge Hudø er det ikke problematisk å bytte ut representanten med noen andre senere. Også Darell Eliassen understreker at situasjonen ikke kommer til å bli noe stort problem.

– Det er ingen dramatik i dette, sier hun.

Manglende engasjement

Truls Boholm er høgskolestudentenes representant i høgskolestyret, og nå også i Studentsamskipnadens styre.

– Hvis det blir problemer er jeg villig til å trekke meg fra høgskolestyret, uttaler han.

Boholm stilte til valg fordi ingen andre kandidater hadde meldt seg. Han forklarer problemet med å få tak i en annen kandidat slik:

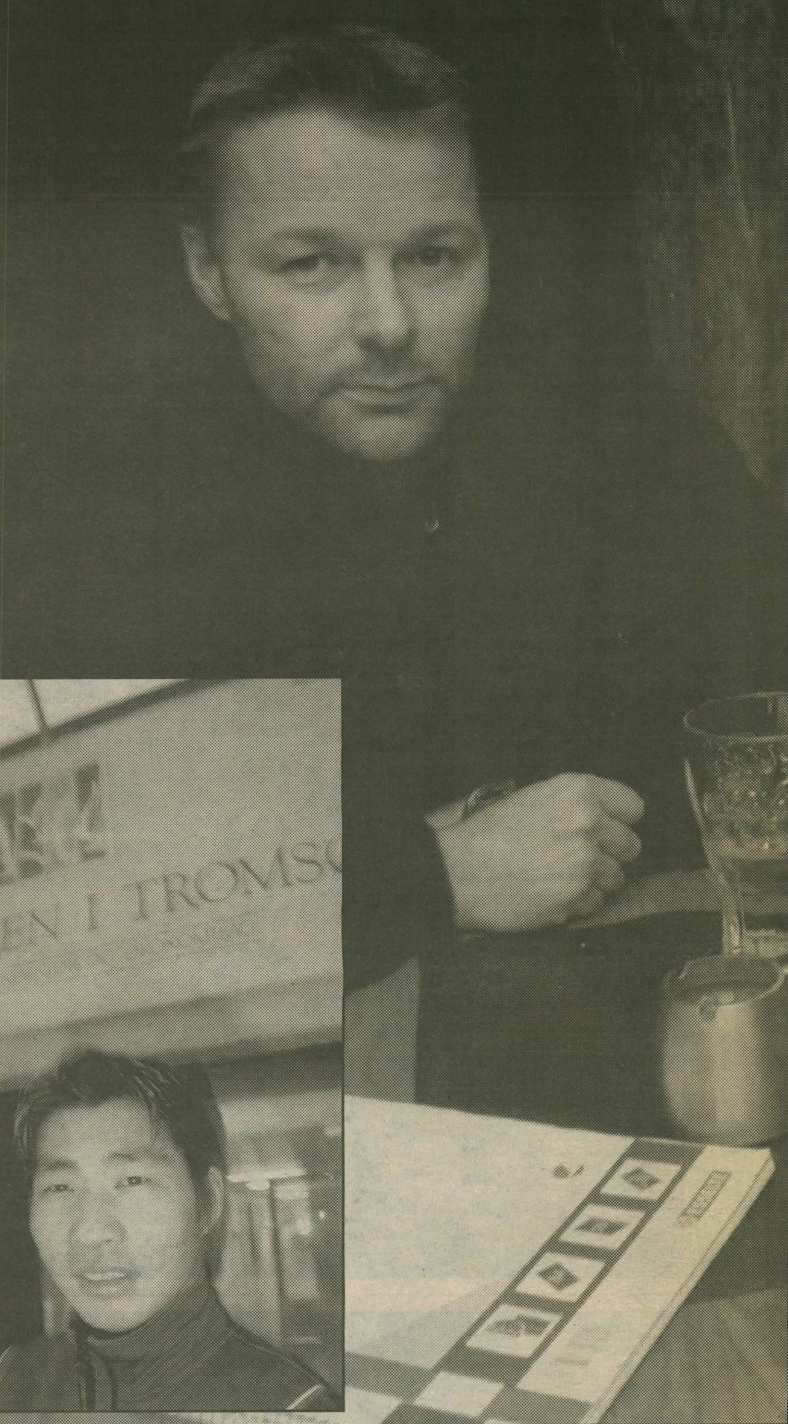
– Det har vist seg at engasjementet på Høgskolen har gått ned. Når det er lite aktivitet i Studentrådene får studentene lite informasjon, og derfor har vi slitt med å finne folk til styrene.

Boholm kan ikke si hvorfor Studenttinget ikke har noen regler for å unngå problematikken.

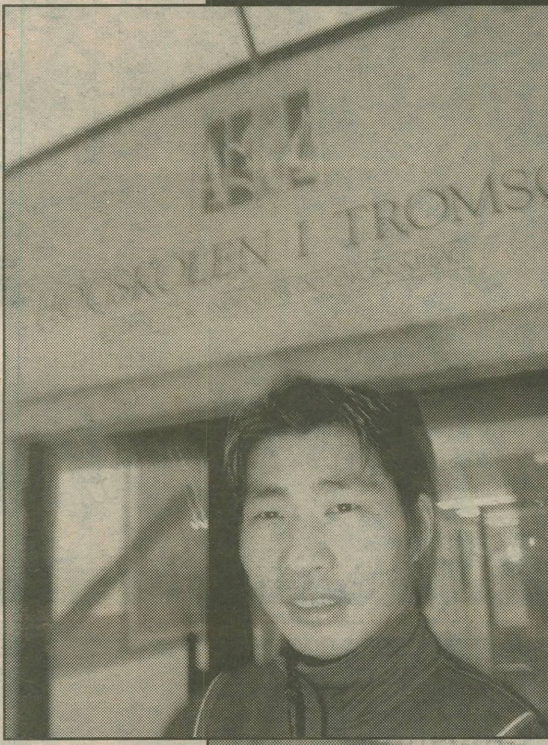
– Men når det er så vanskelig å finne folk er det kanskje like greit at man kan ha samme person i flere verv, påpeker han.

SER PROBLEMET: Leder av Studenttinget, Asbjørn Hudø, og styreleder i SiTø, Kari Mette Darell Eliassen.

Alle foto AUDUN RUNDBERG

VALGT: Truls Boholm ble valgt som høgskolestudentenes representant i SiTø-styret.

Tromsøstudentenes Idrettslag avholder

ÅRSMØTE
21. februar kl.: 18.00 i Aud.max

Alle medlemmer oppfordres til å møte
Husk: For å kunne stemme må gyldig medlemskort fremvises.

Hacket mailkontoer

Like før jul brøt hackere seg inn i en av datamaskinene som tar seg av e-post ved Universitetet. 500 kontoer er blitt sperret. – Vi har ingen indikasjoner på at brukernes kontoer er misbrukt av uvedkomne, men gjør dette for å være på den sikre siden, sier underdirektør Lars Oftedal ved Universitetets senter for informasjonsteknologi (USIT) til Universitas. USIT ble i høst kritisert av en professor i rettsinformatikk for å ha for dårlig sikkerhet når det gjelder tilgang til studenters hjemmeområder.

– Samisk viktig for selv

Samisk studentforening vil fra februar av arrangere språkkurs for samer og ikke-samer.

Tekst AUDUN RUNDBERG

– Å kunne samisk er viktig for selvfølelsen. Samtidig er det veldig praktisk å skjønne hva andre snakker om, sier styreleder i Samisk studentforening (SSSR), Sigbjørn Skåden.

Gjengen rundt bordet holder praten gående på nordsamisk. Skåden anslår at over 50 prosent av den samiske befolkningen i alle fall ikke har samisk som sitt førstespråk.

– Send smøret!

SSSR satses på å holde kurs i nordsamisk og lulesamisk. Kursene vil vare to timer i uka og gå over tolv uker. Til høsten blir det kanskje videregående kurs. Kursene vil ha en avgift på 50 kroner, pluss eventuelt materiell. Utgangspunktet for

kursene i nordsamisk er læreverket Davvin.

– På det første kurset, Davvin 1, lærer man å si goddag og be noen sende smøret. Men det er viktig det også, sier Skåden. Kommer du til et sted der de kun snakker samisk så overlever du vel.

Springbrett

Universitetet tilbyr deg utdanning i samisk, men for å begynne på studiet stilles det visse krav til forkunnskaper. De som ikke har samisk som C-språk fra videregående skole kan komme inn etter å ha fullført Davvin 4.

– Kursene er et springbrett til det å kunne studere samisk på Universitetet, påpeker Skåden, og oppfordrer både samer og ikke-samer til å melde sin interesse.

KURS I SAMISK: Samisk studentforening arrangerer språkkurs i februar. På bildet: Styreleder Sigbjørn Skåden, Vidar Andersen og Anne-Márijá Guttorm Graven.

Foto AUDUN RUNDBERG

onadens styre

SPRIT PÅ DRIV: Marit Tennes, styreleder på Driv, viser frem baren i 2. etasje. Foto AUDUN RUNDBERG

Driv på sprit

Like før jul fikk Driv skjenketillatelse for brennevin i baren i 2. etasje. Dermed blir studenthuset det første i Norge med spritservering.

Tekst AUDUN RUNDBERG

– Dette er et nytt tilbud til studentene. Det er nok veldig mange som har hatt et ønske om dette, mener Marit Tennes, styreleder på Driv.

Hun regner ikke med at Driv kommer til å tjene rått på det nye tilbudet.

– Det er ikke så mye penger å hente, men kanskje folk blir værende her lengre. Det er begrenset hvor mye øl man klarer å drikke i løpet av en kveld, bemerkker hun.

Åpner 25. januar

Driv åpnet dørene fredag 11. januar, og satsar på å ha baren klar til fredag 25. januar.

Studenthuset vil beholde 18 års aldersgrense for studenter. Vakter skal sørge for at purunge studenter og snøvlete 50-årslag holdes langt borte. Baren skal også avgrensnes med persienner, for å gjøre den mer intim.

Etter at barkrakkene er plassert

ut blir det til sammen plass til 40-50 mennesker. Totalt har Driv kapasitet på 900.

– Det er ennå god plass til 18- og 19-åringene her, påpeker Tennes.

Sex on the beach?

Rundt ti frivillige er med i gruppa som skal jobbe i baren. Alle kommer fra kafégruppa, og flere av dem har erfaring som bartendere. Før jul ble det nedsatt en egen gruppe for å bestemme hvilke drinker som skal havne på drikkekartet.

Alkoholavgiften gikk ned med 15 prosent 1. januar, og prisnedgangen vil også merkes på utestedene. Studentrabatt på Gin & Tonics i de sene nattetimer blir det imidlertid ikke.

Gi navn til baren

Du kan være med på å bestemme hva baren på Driv skal hete. Til og med søndag 27. januar kan du sende inn dine forslag til driv@driv.no, og være med i trekningen av to valgfrie konsertbilletter på Driv i vårsemesteret.

elsen

Sparebøsse til juridisk fakultet

Sparing er ikke noe man tjener på på kort sikt.

Tekst MARKUS BRUUN

Det er planer om å starte en stiftelse som skal spare penger og gi avkastningen til ansatte og studenter ved juridisk fakultet. I Oslo har de allerede en slik stiftelse og det bringer inn ganske mange penger.

Sparebøsse

– Vi har planlagt å starte en stiftelse som vil være en sparebøsse for studenter og ansatte ved juridisk fakultet, forteller Tore Bråthen, ideskaper og professor ved BI.

Avkastningen til stiftelsen vil bli brukt til å støtte forskjellige ting de måtte holde på med.

– Stiftelsen vil nok ikke gi spesielt god avkastning før om noen år, med mindre en gir en betydelig sum til stiftelsen, forklarer Bråthen.

Lovfondet i Oslo

I Oslo er det allerede en stiftelse som heter Lovfondet.

– Denne stiftelsen er en veletablert stiftelse som deler ut flere hundre tusen i året til studenter i

Oslo, forteller Bråthen. Det er derimot viktig å huske på at det tar lang tid for en eventuell ny stiftelse i Tromsø kan begynne å dele ut spesielt mye penger, men er vi flinke til å spare vil det selvfølgelig gå kortere tid før stiftelsen blir stor.

Sædundersøkelsen går sin gang

Husker du forskerne som trengte 100 menn fra Tromsø til å delta i en undersøkelse av sædkvalitet? 104 meldte sin interesse, og til nå er det foretatt tre kontroller.

– Forrige runde hadde vi et oppmøte på 85, sier Trine B. Haugen, laboratoriesjef ved Andrologisk laboratorium ved Rikshospitalet i Oslo.

Mandag startet den fjerde og siste runden, og Haugen håper alle som i utgangspunktet var med på undersøkelsen møter opp. Ennå er det for tidlig å trekke noen konklusjoner.

– Når det gjelder hvem som ligger best an av menn i Tromsø og Oslo er vi åpne. Kanskje er det mørket som er bra, eller lyset som er dårlig, forteller hun.

Studenter bygger satellitt

Studenter ved NTNU og Høgskolen i Narvik skal sammen med Andøya Rakett-skytefelt og Norsk Romsenter bygge Norges første satellitt. Studenter ved Landbrukshøgskolen på Ås skal bruke satellitten til forskning. Prosjektet er beregnet til å ta to år, og skal kunne

følges på Internett av elever på ungdomsskoler og videregående skoler.

- Dermed vil vi kunne øke interessen for realfag og matematikk og styrke rekrutteringen til teknologiske fag, sier professor Tor Ytrehus ved NTNU til aftenposten.no.

Filosofi-suksess

Ved Universitetet i Oslo strøk 36 prosent av ex.phil.-studentene til eksamen i 2001. I et prøveprosjekt med mappeevaluering på ex.phil. i høst var det bare to prosent som strøk. Tettere oppfølging og interessante oppgaver er ifølge student Tage Haugland årsaken til det store fag-

lige utbyttet.

- Det har vært fenomenalt moro å undervise. Under dette kurset opplevde jeg for første gang å ikke komme til orde under enkelte av diskusjonene. Det gjør en foreleser rørt til tårer, sier Per Ariansen, lærer ved prøveprosjektet, til Universitas.

Students above 25 will lose travel grant

Over half of the students enrolled in the University of Tromsø will lose their travel grant this autumn. New rules decide that students above the age of 25 are not entitled to a travel grant. Students below the age of 25 will receive a maximum of 7,000 NOK per year.

- I'm concerned with the impact this may have on recruiting, says the leader of the students' board, Tor Arne Morskogen, referring to the high cost involved with travelling to and from Tromsø by aeroplane.

Lack of candidates causes problems

A lack of candidates has forced the student board of Tromsø College to select a member of the Tromsø College board as their representative in Samskipnaden in Tromsøs administrative board. Being a member of the two boards would normally be against the law, as described in the Public Administration Act's paragraph 6. However, members of Samskipnaden's administrative board are unaffected by this paragraph. The two positions held by the representative could still pose a problem, according to Kari Mette Darell Eliassen, leader of Samskipnaden's administrative board.

The film festival has come to an end

Tromsø International Film Festival is officially over, and this year's festival proved to be the most successful ever, with over 36,000 tickets sold. French/Israeli motion picture Late marriage by Dover Kosashvili won the Price of the International Film Critics organisation - FIPRESCI. The audience, however, decided that The princess and the warrior was a worthy winner. The Don Quijote went to the Russian mafia-themed movie Sisters by Sergej Bodrov jr.

Gul og Blå i Bodø

Tekst STINE BØE

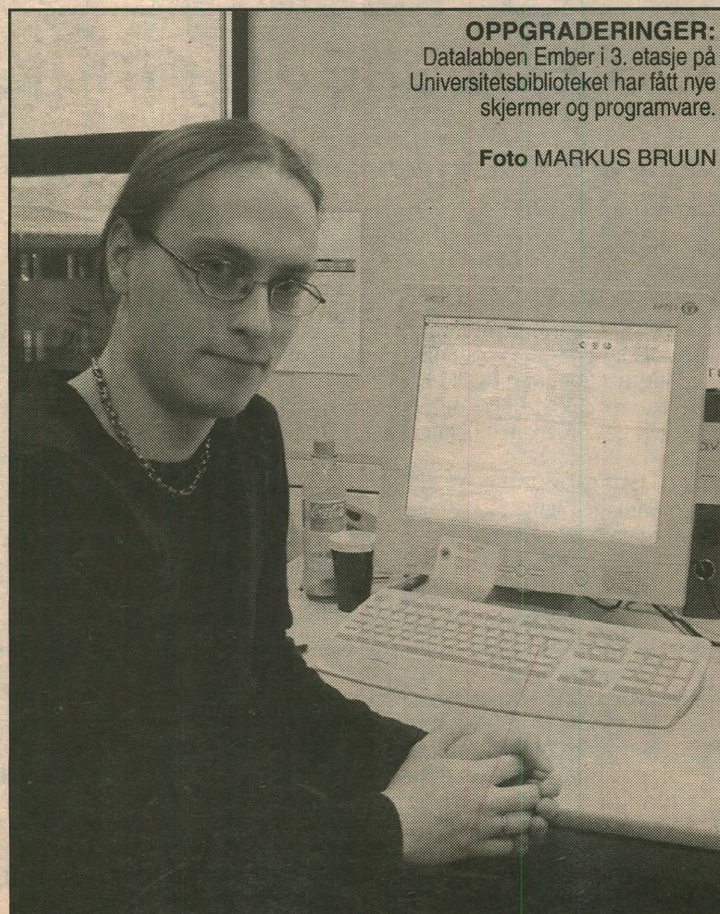
I helgen deltok Bokseklubben Gul og Blå i en turnering for første gang. Elin Litovchenco, Toril Rosvoll og Børge Johansen dro til Bodø.

Børge er bare 17 år, men ønsket å trene med bokseklubben på universitetet. Han betegnes som et stort talent, og har trent med klubben i halvannen måned.

-Toril trente med Bodø bokseklubb i et år da hun studerte der, forteller Elin. -Dermed hadde hun kontakter. De ønsket mer ost, og dermed inviterte de oss. Vi fikk vite om turneringen bare ei uke i forveien, og var i juleforfall. Men likevel syntes vi det gikk bra.

De tre tapte hver sin kamp, men hadde i hvert fall mye moro.

-Vi fikk litt juling, og ga litt juling. Jeg føler at hadde jeg vært i bedre form og hatt bedre kondis hadde jeg slått motstanderen min. Dette var første gang vi var i en boksering, og nå håper vi på flere turneringer, smiler Elin.

OPPGRADERINGER: Datalabben Ember i 3. etasje på Universitetsbiblioteket har fått nye skjermer og programvare.

Foto MARKUS BRUUN

Flate skjærmer

Datalabben Ember har fått nye skjermer og ny programvare, noe som har gjort labben mye mer attraktiv.

Tekst MARKUS BRUUN

- Før hadde vi ikke Microsoft Office her oppe, og da ble det en del problemer. Det virker nesten som folk ikke helt vet hvordan de skal bruke andre ting enn Microsoft-programvare, forteller termvakt Thomas Johansen. Etter at vi fikk Office har det blitt litt mindre spørsmål, men det er fremdeles en del smårusk vi må jobber med for å få det bedre, smiler Thomas.

- I tillegg til Office har vi fått Windows 2000, noe som gjør det mye enklere å fikse ting å tang på datamaskinene fra avstand, samtidig som det nye systemet er en del enklere å bruke enn det gamle, han

Flatskjermer

Til alle PCene på Ember er det kommet splitter nye flatskjermer, som er av meget god kvalitet.

- Etter at monitorene ble byttet ut med flatskjermer har det blitt mye bedre luft her i tillegg til at det er blitt bedre plass og mer åpent, forteller Thomas.

- Det neste vi skal prøve å gjøre noe med er det høye støy-nivået som er her inne. Vi kommer derfor muligens til å sette opp skillevegger, men det blir ikke før senere, smiler Thomas.

Den neste labben som står for tur er Nightfall. Labben skal få helt design med nye maskiner, skjermer, tastatur og mus, alt sammen i svart.

Nettet fritt for noen

Studentsamskipnaden i Oslo innfører obligatorisk nett- og telefonavgift uansett om beboerne kan benytte seg av tilbudet eller ikke. Avgiften er på 160 kroner måneden - 1920 kroner for ett år. Ex.phil. studenter og studenter ved de vitenskapelige høyskolene kan ikke

benytte seg av tilbudet, selv om de ønsker det. De får nemlig ikke eget brukerråd på Universitetets nettverk, og kan dermed ikke koble seg til Internett fra sin egen studentbolig, skriver Universitas.

Uten turnusplasser

På grunn av en endring i regelverket blir det flere nyutdannede medisinerer enn turnusplasser til sommeren. Dermed må rundt 40 studenter stå på venteliste i seks måneder før de får lov til å gjøre seg ferdig med utdanningen. - Hva skjer hvis vi ikke får turnus? Vi kan

risikere å bli gående rundt med midlertidig lisens som en slags kvasileger med masse studielån. Jeg synes dette er ganske skremmende, sier Ines Saracovic, leder av Norsk Medisinstudentforening i Trondheim til Under dusken.

varmare enn i Kosovo

- Eg trudde det skulle være i alle fall ti minusgrader her oppe, og masse snø. Men her er det jo varmare enn det er heime i Kosovo.

Tekst KJARTAN OTTERÅ
Foto AUDUN RUNDBERG

Artan Muhaxhiri kjem frå Pristina i Kosovo. Saman med fem andre studentar frå Balkan er han komme til Tromsø for eit fire månader langt opphald der dei blant anna vil samanlikne norske forskingsmetodar med deira egne. Før parlamentsvalet i den krigsherja serbiske provinsen i november i fjor gjorde sosiologistudentane omfattande veljarundersøkingar. Utover vinteren vil dei studere norske metodar brukt ved valet her heime.

Denne, for Artan, tredje kvelden i Tromsø er alle dei nye internasjonale studentane samla på Driv for sosialt samvær. Der får dei middag, og sjansen til å stifta kjenskap med likesinna.

- Kva forventar du deg av opphaldet her?

- Eg håpar sjølv sagt å få eit fagleg utbytte, fortel Artan. Det vil vere fint å kunne ta med nye erfaringar heim. Så håpar eg jo òg å få nye venner her oppe.

Serbisk regime

Artan er fascinert av den nordnorske naturen og kunne godt tenkt seg ein skitur i fjella

- Det hadde vert veldig fint å fått stått litt på ski, men her er jo nesten ikkje snø, seier han og ler.

Det er jo til og med meir snø der eg kjem frå i Kosovo.

Heime i Pristina har Artan henda fulle. For utan å studere, arbeidar han som IT-medarbeidar på universitetet i byen og som journalist i vekemagasinet "Java".

- Korleis er det å være journalist i Kosovo?

- Nå er det veldig bra, seier han. Etter krigen har ting endra seg radikalt. Under det ti år lange jugoslaviske regimet hadde vi ingen egne TV-stasjonar, ingen radiostasjon, og berre ei avis. No har vi seks aviser, tre TV-stasjonar og hundrevis av radiokanalar. Det er betre tider nå, det er ikkje lenger så vanskeleg å få jobb.

"I want to go home"

I Kosovo er det no relativt fredelig, og landet er prega av gjenoppbygging etter krigen. Den serbiske provinsen blir styrt av den nye parlamentsleiaren Ibrahim Rugovas saman med FN og NATO. Frå Noreg vert det stadig sendt soldatar til KFOR-styrken i området. Artan har som journalist fått møte mange ulike mennesker, blant anna norske soldatar med heimlenget.

- Før eg reiste til Tromsø møtte eg ein norsk KFOR-soldat. Og då eg sa eg skulle til Noreg blei han heilt vill: "Oh, please, let me come with you. I want to go home." Den fargerike søraust-europearen ler og

smiler og skryt raust av Tromsøstudentane.

- Folk her er hyggelege og hjelpsame. Og vi har vorte veldig godt motteke. Nå gler eg meg berre til å komma i gong.

Tyske fjellgeiter.

Det er ikkje berre studentar frå det tidlegare Jugoslavia som har teke vegen til Nord-Noreg. Janna Thøle og Kerstin Pösch kjem frå Tyskland, og skal nå ta til på eit semester med henholdsvis kjemi og biologistudie.

- Men eg håpar å bli litt lenger, seier Janna på flytande norsk.

Ho har kjæreste i byen, og skulle ha gode motiv for å bli ei stund. Det jentene imidlertid ser mest fram til er å få klatra i fjella.

- Heime i Tyskland er det altfor flatt, men her oppe ser det ut for å være fine fjell å boltra seg i, seier Kerstin og legg til at Tromsø ser ut til å være ein fin og triveleg by.

INTERNASJONALE STUDENTER: Janna Thøle, Artan Muhaxhiri og Kerstin Pösch er nettopp kommet til Norge for å studere ved Universitetet i Tromsø.

Overskriftene kan alltid bli betre

Siste intervju er skrive, siste biletet er teke, og avisa er her.

Tekst KRISTIN AUJESTAD
Foto AUDUN RUNDBERG

- Det beste med å jobbe i Utopia er at eg ikkje får tid til kjærasten eg ikkje har, seier Audun Rundberg, Utopias nye ansvarlege redaktør.

Han hadde tre kortsiktige mål til første nummer. Få opp ein ny nettside, fotografere meir digitalt og gjere overgangen til ferske medarbeidarar knirkefri. Det har han fått til, meiner han.

Syke ting som skjer

Så over til dei langsiktige måla: - Det å drive ei aktiv nettside med tidsaktuelt nyhendestoff er viktig. Men vi må framleis ha viktig nyhendestoff i papiravisa. Det er viktig å vere orientert med det som skjer i byen, og få med alt som er relevant for studentane. Vi må òg fortsetje den gode økono-

miske trenden og få større annonseinntekter, seier Audun.

Meininga er viktigast

Og kva til dei som tykkjer ho er elendig?

- Viss folk les avisa sjølv om dei ikkje likar ho er det flott. Viss vi ikkje kan ta imot kritikk, kan vi berre legge opp. Vi kan alltid bli betre, fortel Audun.

Alt for alle

Deskarbeid, layout, journalist, fotograf, data, styreverv, til-litsvalgt. Feature, forbrukssaker, anmeldelsar, nyhende. Utopia treng alltid fleire folk. Alltid allslags type folk. Både nye så vel som rutinerte studentar.

- Eg ynskjer folk som ynskjer å gjere ein innsats for seg sjølv. Som tykkjer det gleder å ha eit bilete eller tekst på trykk, meiner redaktøren.

YNSKJER FLEIRE

FOLK: Audun Rundberg ser fram til eit år som ansvarleg redaktør i Utopia, og håper fleire vil hive seg med.

Eksamen i avis

Audun sa han ville bli journalist då han gjekk i åttende.

- Utopia er absolutt ein inngangsport til å kunne drive med

avis. Det gjev erfaring til journalistisk arbeid. Ei opning til ein journalistkarriere, før sommarjobben i VG.

- Og viss du er venelaus, kom til

oss og vi vert dine vener, avsluttar han med eit smil.

SAIH –mer enn tiere til ZINASU

Utrop Arne Tynæs, nestleder i SAIH, Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpesfond

I fjor høst fikk universitetet i Tromsø besøk av Itai Zimunia, visepresident i ZINASU, Zimbabwe National Students Union. (Utropia 16.10.01)

Zimunia kommer fra en studenthverdag fjernt fra den vi er vant til i Tromsø. En hverdag hvor studentene står helt fremme på barrikadene i kampen for demokrati mot en stadig mer desperat og diktatorisk president, Robert Mugabe.

Og studentene blir lagt merke til:

En hver form for studentdemonstrasjon og større sammenstilling blir slått knallhardt ned av bevæpnet politi, studentledere blir jult opp, arrestert, kidnappet, torturert og utvist fra universitetene, universitet blir stengt i lengre perioder, og semesteravgiften ble økt med 3000 prosent, (september 2001.)

9.-10. mars i år skal det holdes presidentvalg i Zimbabwe og alt tyder på at Mugabe og hans parti ZANU-PF kommer til å tape et åpent demokratisk valg.

I de siste ukene har ZANUs metoder for å unngå dette nådd norske medier: Rigide lover som skal kneble den frie pressen og gjøre all valgkamp umulig, manipulering av manntal og valgkomisjoner, og en endeløs rekke trakasseringer inkludert politiske mord, tortur og brannstiftelser

Studentene i ZINASU merker presset. Me de er ikke oppdaget av norske medier enda: Studentlederne er utvist fra universitetene for godt og flere har gått under jorden etter at arrestordre har blitt utstedt på dem. Flere frykter for livet og represalier mot familie og

venner. Kampen for demokrati har i økende grad blitt en kamp for å overleve.

Økonomisk er norske studenter allerede medgarantister for ZINASU og Zimbabwes studentdemokratis fortsatte eksistens.

Gjennom SAIH-tierne betalt over semesteravgiften støtter studentene i Tromsø og ellers i Norge ZINASU. Slik at de kan leie et kontor, kjøpe noen datamaskiner, og reise til landsmøter.

Men dette er selvfølgelig ikke nok når kontorene knuses eller brennes ned, studentene forbyes å holde møter og lederne fengsles eller flykter fra landet.

ZINASU er avhengig av at omverdenen husker på dem, bryr seg og stadig minner Mugabe og ZANU på at vi ser hva som skjer.

Og det er faktisk her du som liten og fjern student i Tromsø kan spille en rolle:

I vår kommer SAIH til å holde et knallhardt fokus på Zimbabwe, særlig opp mot valget.

Vi vil koordinere demonstrasjoner, mase på studentene, på media, på studentforeningene og på norske myndigheter, for at de skal huske på ZINASU. Og for at Mugabe skal få høre det.

Vi trenger folk som kan være med på dette.

BESØK:
Visepresident i Zinasu, Itai Simunia, besøkte Tromsø høsten 2001.

Arkivfoto
MARCOS PORCIRES

STUDENTENES SOSIALTJENESTE

Kurs i kreativ læring

På dette kurset undersøker vi hva som påvirker vår læring. Vi utforsker hva som hindrer inspirerende og effektiv innlæring for den enkelte, og hvordan en kan utvikle motivasjon slik at studiene blir interessante og givende.

Kursleder: **Susanne Kirchberger**
Tid: **8. og 9. februar**
Sted: **På universitetsområdet. Nærmere angivelse senere.**
Pris: **Kr. 300,-**
Frist: **31. januar, maksimalt 16 deltakere**
Påmelding: **Telefon 776 45 323 eller e-post: sosialtjenesten@sito.uit.no**

”Ta ordet gruppe”

Et tilbud til deg som har vanskelig med å ta ordet i grupper eller forsamlinger.

Gruppeledere: **Ola Otterlei, telefon 776 44545**
Mette Røkke, telefon 776 44596
Tidspunkt: **Torsdager 18.00-21.00. 6 gruppemøter. 14., 21. og 28. februar og 4. og 11. april.**
Sted: **Studentenes sosialtjeneste, nordøstre hjørne av SVF-bygget, egen inngang**
Frist: **4. februar**

Dersom du er interessert i å delta på kurset eller vil ha ytterligere informasjon, ta direkte kontakt med en av gruppelederne. Kurset er gratis.

Hvordan bor studentene?

De fleste studenter var med i folke- og bolig tellingen i november i år. De aller fleste har svart, men noen gjenstår. De siste får nytt skjema nå. Husk å svare innen 26. januar.

For første gang vil en folke- og bolig telling vise oss hvordan studentene faktisk bor. Derfor er det viktig at du fyller ut for den boligen du har på studiestedet, selv om du har en annen adresse i Folkeregisteret.

Skjemaet kan fylles ut på papir eller på Internett.

 Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

www.ssb.no

Har du spørsmål, ring 800 32 032
(gratis fra fast telefon)

Flytende universitet i Arktis

STOPP: Stopp midt i Billefjorden fordi professor Arild Andresen ville fortelle studentene om den lokale geologien.

Foto MATTHIAS T. FORWICK

Siste uken i august 2001 dro åtte geologistudenter fra Tromsø til Svalbard for å delta på kurset "SVALEX 2001".

Sammen med 55 andre studenter fra hele Norge, samt 35 lærere og eksperter fra oljebransjen, var de samlet på isbryteren "Polar Star" for å lære mer om geologien på Svalbard. Kurset ble finansiert av Statoil. De har inngått samarbeidsavtaler med alle norske universiteter for å styrke forskning og utdanning innenfor oljerettet virksomhet. Behovet for fagfolk med slik bakgrunn kommer til å bli stort i de nærmeste årene, særlig hvis Snøhvit-prosjektet kommer i gang.

Hvorfor Svalbard og hvorfor båt?

Hvorfor skal man akkurat dra til Svalbard og så bo på en båt? Grunnen til dette er enkel: Svalbard byr på svært variert og interessant geologi som kan studeres i godt eksponerte blotninger langs kysten. Det man ser på land er nemlig analogt til det som finnes i berggrunnen i Barentshavet og til dels i Nordsjøen. Derfor ble studentene invitert til Svalbard, for å få en bedre forståelse av geologiske fenomener som fører til olje- og gass-akkumulasjoner langt nede i jorda. Til tross for at den teknologiske utviklingen går fort fremover, er den beste læremåten innenfor geologi fremdeles å være ute i felt og se på bergartene i blotninger. Siden alle deltagerne var samlet på et sted, var det lettere

å få kontakt med studenter og lærere fra andre norske institusjoner, og eksperter fra oljerelaterte fag. Dette gjorde at både det faglige og sosiale utbyttet av kurset ble meget bra.

Forberedelser

Før studentene reiste til Svalbard måtte de forberede seg hjemme. Dette ble gjort ved bruk av avansert datautstyr, som Institutt for geologi (UiTø) har fått gjennom samarbeidsavtalen med Statoil. Foran en PC kan man dra på en imaginær flytur over Svalbard. Man kan stoppe ved ønskede lokaliteter og se på bilder og geologiske undersøkelser som har blitt gjennomført tidligere. Dette var veldig nyttig fordi man da visste hva man skulle se etter når man var ved lokalitetene.

Isbjørnspor

På Svalbard fikk studentene oppleve litt av "det ville Arktis". For å komme seg fra båten "Polar Star" til lokalitetene på land måtte man skvise seg inn i overlevelsedrakter og hoppe over i gummiåter, noe som av og til ble en litt fuktig opplevelse. På land måtte man alltid være på vakt i fall det skulle dukke opp isbjørn rundt neste sving. Derfor hadde man for sikkerhets skyld flere bær-

sebærere i gruppen. Heldigvis ble det ikke observert annet enn isbjørnspor på denne ekskursjonen.

Digital presentasjon

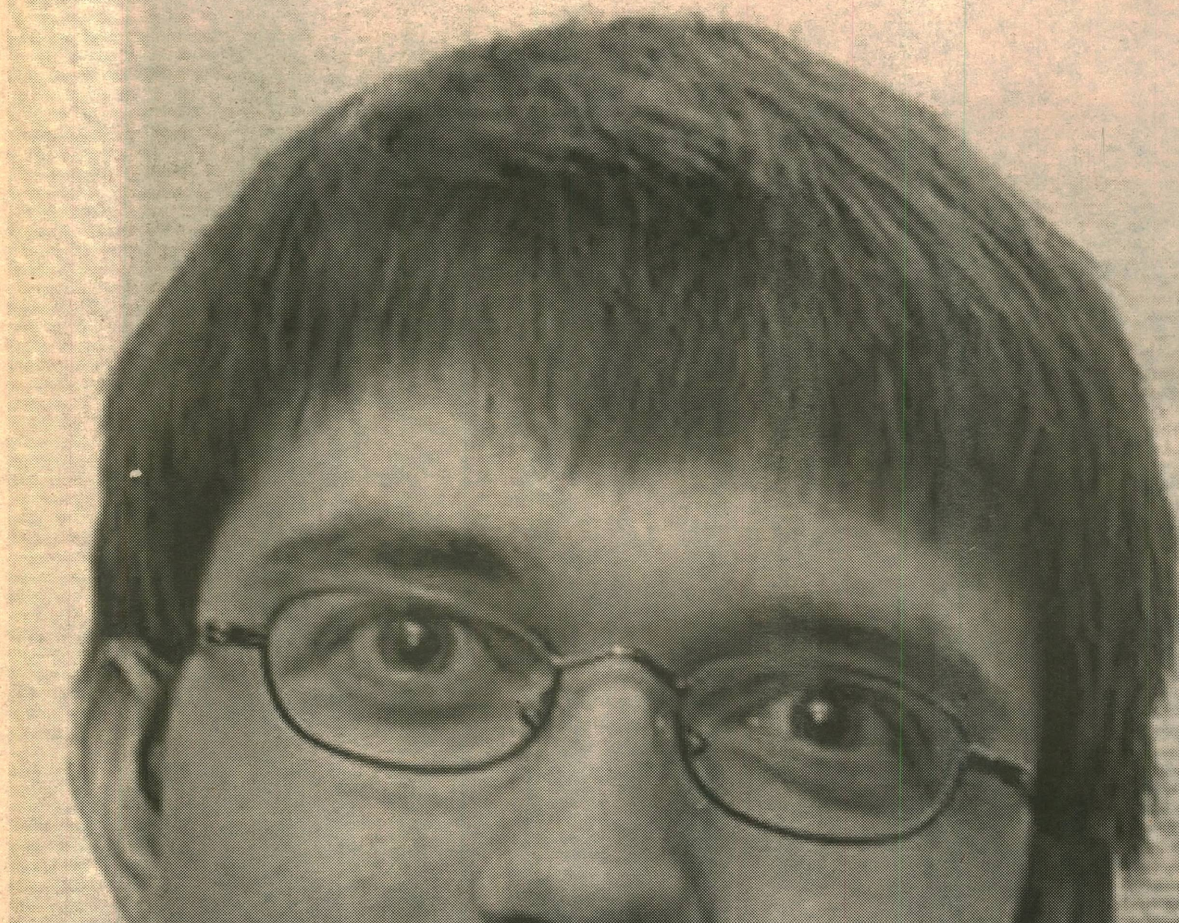
Vel om bord igjen ble det holdt forelesninger på ettermiddagen, mens kveldene ble brukt i grupper til å jobbe med den digitale presentasjonen som skulle avholdes siste dagen. Siden universitetene hadde med seg digitalt kamera, videokamera og bærbare PC'er, og hadde tilgang til skanner og minivisjonarium var det mulig å presentere ferske data, samlet inn tidligere på dagen.

Stor begeistring og fremtidsplaner

"SVALEX 2001" var en unik opplevelse for alle deltakerne. Alle var nokså slitne, men veldig begeistret etter denne uka langt nord i Arktis. Planen er at ekskursjonen blir holdt årlig, slik at flere studenter får høye faglige kvalifikasjoner ved å oppleve den fascinerende og unike geologien på Svalbard. Grunnleggende kvalifikasjoner kan interesserte tilegne seg allerede dette semesteret. Da vil nemlig innføringskurset i geologi bli gitt.

Tekst MATTHIAS T. FORWICK, BJARNE I. RAFAELSEN og BJØRN L. LINDBERG

parentes

FERSKE: Studentstyreleder Tor Arne Morskogen og rektor Jarle Aarbakke begynte begge i sin gjerning 1. januar.

De bebrille

I flere år har kvinner regjert Universitetet i Tromsø. Nå er det guttas tur.

– Er dere fornøyde med å komme i gang?

– Ja, sier Jarle kontant.

– Han svarte for oss begge, sier Tor Arne.

Det første man gjør

1. januar 2002 tok Jarle Aarbakke over som rektor etter Tove Bull. Tor Arne Morskogen er ny studentstyreleder etter Hilde Karen Ofte. Hva er det første man gjør i ny jobb?

– Jeg tok en runde og hilste på mange nye medarbeidere i sentraladministrasjonen, forteller Jarle.

Tor Arne forteller at han satte seg ned for å lese presseklippene fra Norsk studentunion.

En spesiell tid

Uansett hvor lenge Jarle blir sittende i stillingen, blir det lengre enn Tor Arne. Studentstyreledere har ikke for vane å sitte mer enn ett år. Blir det ikke vanskelig å se framgang i løpet av så kort tid?

– Nå er vi inne i en spesiell tid, sier Jarle, og kommer inn på sammenslåingen av Høgskolen og Universitetet og utdanningsreformen.

Tor Arne påpeker at mange prosjekter er langsiktige, og nevner Driv og Kraft.

Nu är det revolution

Når de blir bedt om å finne fram til de viktigste sakene fremover er utdanningsreformen øverst på lista. Mye i reformen er opp til den enkelte utdanningsinstitusjon.

– Administrasjonen og Studentstyret vil bli vurdert etter hvordan vi håndterer reformen, mener Tor Arne.

Tannlegeutdanningen i Tromsø blir også nevnt. Ifølge Jarle har den vært på trappene siden 1965. Hvor lang tid kan det egentlig ta før vi kjenner lukten av amalgam på campus?

– Det er nu det skjer, sier han, og ber om å bli sitert på akkurat det.

Utdanningsreformen

Tettere oppfølging og nye eksamensformer står sentralt i utdanningsreformen. Mange fag kan stå ovenfor store forandringer.

– Jeg har lagt merke til at modulisering kan føre til at du mister helhetsper-

spektivet. Noe av det positive med å ta et grunnfag er følelsen når alle bitene faller på plass, sier Tor Arne.

– Jeg håper de vakre ord om tett oppfølging blir til virkelighet, sier Jarle.

Han mener systemet er i ferd med å velge bort friheten til studentene, og at noen kan få problemer med det.

– Det er klart det er et spørsmål om effektivitet, mener Tor Arne.

Jarle tolker det slik at vi er på vei mot en utdanningssituasjon innenfor høgere utdanning nærmere skolesituasjonen på videregående skole.

De to blir bedt om å fortelle hva som provoserer dem. Tor Arne tenker seg om og svarer:

– Det er én ting, og det er navnet

Foto AUDUN RUNDBERG

de menn

"kvalitetsreformen". De burde ha latt det være opp til andre å avgjøre om den har kvalitet eller ikke.

Studentvelferd

Samskipnaden i Tromsø skal utarbeide en velferdsmelding for å få en langsiktig plan for studentvelferd. Driv gikk med underskudd første driftsår, og både studenthuset og studentidrettshallen Kraft ønsker fristasjonsordning. En slik ordning kan gi gratis strøm, telefon og husleie.

– I velferdsmeldinga vil Driv og Kraft være helt sentrale, erklærer Jarle.

Han har tidligere uttalt at Universitetet skal se på Drivs økonomiske situasjon og være villige til å hjelpe til med

økonomien i større grad enn nå. Tor Arne skal sørge for at han ikke slipper unna.

– Jeg har heller ikke noe ønske om å slippe unna, sier Jarle.

I mannens favør

Tove Bull satt som rektor i seks år, og på overrekkelsen av rektorkjedet 4. januar uttalte Jarle at man hadde merket at det satt en kvinne i stillingen. Kommer vi til å merke at det nå sitter menn i stillingene som rektor og studentstyreleder?

– Ja, det får vi da endelig håpe, fleiper Jarle, og fortsetter. Det jeg ga honnør for var at hun i styresammenheng har vært en meget nøye vokter av kvinnerspektivet. Det er mange tunge mekanismer som ruller i mannens favør.

Kvinnen som skal holde guttene i ørene er Gerd Bjørhovde. Hun er ny prorektor.

– Men det er ikke snakk om å skrive seg ansvar, poengterer Jarle.

Minefelt

I Tove Bulls tid ble en rekke personer kreert til æresdoktorer ved Universitetet, blant dem Rigoberta Menchu Tum, Salman Rushdie og Mordechai Vanunu. Noen reagerte da Dalai Lama ble æresdoktor 5. desember 2001, og etterlyste flere vitenskapelige æresdoktorer.

– Den type utnevnelser vil alltid skape reaksjoner, både innad og utad. Jeg tror vi bør gjøre begge typer utnevnelser i framtida, sier Jarle.

Tor Arne synes det står respekt av Universitetet når de tar på seg en samfunnsprofil.

– Men det er et minefelt å jogge i, mener Tor Arne.

– Det viktige er at man støtter noen som står for prinsipper som frihet, ytringsfrihet og menneskeverd. Det er en tommelfingerregel å støtte den svake, sier Jarle.

– Så kan man diskutere hvem som er den svake, sier Tor Arne, og sier ikke mer om det.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Penger til bekymr

Forhåpentligvis har du ikke brukt opp studielånet for dette semesteret enda. Har du tenkt på hvordan du skal bruke det? Utopia gir deg noen gode råd.

Tekst STINE BØE
Foto JON TERJE EITERÅ

Det er en opplest og vedtatt sannhet at studielån og stipend ikke holder alene. Det er praktisk talt umulig å overleve på 6940 kroner måneden – som er summen du får av lånekassa.

–Skaff deg en jobb ved siden av studiene, anbefaler Liv Cecilie Evenstad. Hun er undervisningsleder ved høyskolen, avdeling for ingeniør og økonomi. –Og jobb fra begynnelsen av året. Det er ikke noen vits i å utsette det. Jo fortere du får en deltidsjobb, du tryggere økonomisk står du.

Nå i januar er det veldig mange som søker etter arbeidshjelp. Et nytt år, en ny start – og noen ledige stillinger. Kanskje en til deg? Det henger mange plakater i forretningsvinduer, og vikarbyrå som Aetat og Manpower har full oversikt over hvor det trengs folk. Men som student skal man ikke være altfor kresen på hva man vil ha som ekstrajobb.

Aksjer og stipend

Sett deg inn i reglementet til Lånekassen, så du slipper noen ubehagelige overraskelser. Du kan tjene gjennomsnittlig 5.200 kroner

brutto i måneden. Tjener du mer, får du en gradvis reduksjon i utdanningsstøtten. Foreløpig kan du tjene så mye du vil i sommermånedene, men Løvebakken er i ferd med å forandre det.

Er du en liten aksjespekulant, er det lovlig. Men du kan ikke være noen stor spekulant. Aksjeutbytte, renteinntekt og andre kapitalinntekter som til sammen utgjør opp til 400 kroner rokker ikke noe på din utdanningsstøtte.

–Men vær forsiktig med spekuleringer! advarer Evenstad. Du kan fort tape mye penger på det som virker som store penger.

Du kan også motta stipend fra andre kilder enn Lånekassen – og heller ikke din arbeidsgiver. Du kan få 1.850 kroner brutto i måneden. Og det kan være lønnsomt å sjekke hva som finnes av stipend og legat. Hvert år utgis en håndbok med tusenvis av ulike legat man kan søke på. Den boka finnes sikkert på biblioteket, så du sparer noen hundrelapper ved ikke å kjøpe boka!

Betal mest mulig tidlig

Kay Harry Hansen er økonomistudent, og har også en del råd å komme med.

–Betal hybelleia på forskudd, anbefaler Hansen. –Vet du at du skal bo et sted hele

semesteret, så betal for hele perioden med en gang.

Han ser mange fordeler ved en slik operasjon.

–For det første vet du med deg selv at leia er betalt. Du slipper å gå med nerver når forfallsdatoen nærmer seg, hvis du vet at kontoen din har blitt behandlet hardt.

Det er lettere å låne noen tiere av en kamerat til melk og brød, enn å låne et par tusenlapper til husleie.

Men også rent økonomisk kan det lønne seg å betale alle husleiene med en gang.

–Du taper nok noe i renter på ikke å ha penger stående på kontoen din. Men det koster mer i gebyr å betale regninger, og nå slipper du unna med ett gebyr. Ganske lurt, mener Hansen.

Har du andre månedlige utgifter av samme størrelse, kan selvfølgelig det samme gjøres der. For eksempel om du leier TV, mobilabonnement, og andre ting.

Egen mat

Som student vet Kay Harry Hansen at det fort forsvinner mye penger. Særlig om du sitter en del timer på universitetet. Mye penger har blitt ofret til kantineens kassa-apparat.

–Ta med egen mat. Det er det billigste, oppfordrer han.

Matpakke behøver ikke å være så kjedelig som ryktet tilsier. Det koster ikke så mye å bake, så lag rundstykker. Varierer du mellom brød, knekkebrød, rundstykker og andre ting, blir det ikke så forutsigbart å spise egen mat. Bruk forskjellig pålegg, og ha med en liten kos. Eple, en liten sjokolade, kjeks eller rester av mors julebakst.

Fornuftige innkjøp

Januar er en av de store salg-månedene. Alt selges til halvparten av hva det kostet da det skulle være julegaver. Det kommer også flere salg, når butikkene skal ha ut sine innhold ved sesongskifter.

–Kjøp gjerne på salg, oppfordrer Liv Cecilie Evenstad. –Men vær forsiktig så du ikke tar av, og bruker for mye penger. Å ikke kjøpe noe er fremdeles billigere enn å kjøpe til halv pris.

Mat er dessverre sjelden på salg, selv om det hadde vært fint om grandiosa'en og pils ble satt ned med 70 prosent en gang i mellom.

–Planlegg dine matinnkjøp. Jeg anbefaler at du handler for en uke om gangen, sier Evenstad.

	DnB	Fokus bank	Gjensidige Nor	Nordea	Norlandsbanken	Postbanken	Sparebank1 Nord-Norge	Storebrand
Student-tilbud	Total student	Tilsvarende ungdom til 26 år	Student 1-2-3	Tilbud for studenter mellom 18 og 34 år	Tilbud til student/ ungdom	Studentkonto	På egne ben	Storebrand Student
Kort:	Total Visa og Total Mastercard	Fokus og Visa	Visakort	Visa Personkort og Privat Mastercard	NB Student/ ungdomskort og NB Personkort med visa	Visakort	Visakort	Visakort
Kontorenter	0-25.000 kr: 2,5% p.a. 25.000-100.000 kr: 4,9% p.a. 100.000- kr: 6,75% p.a.	Ungdomskonto: 2% Fordelsspar: 6,4% BSU: 7,2%	Brukskonto: 5,30%	1,25%	Studentkonto 2,7%	0,25% rente fra 01.02.02.	Brukskonto: 2,4%. Sparekonto: 4,5%. Fra kr. 10.000: 5,8%. Fra kr. 100.000: 6,65%	4,8% på studentkonto
Gebyr:	30,- per måned.	Gratis for ungdomskonto. 250,- for visakort.	25,- per måned	Ingen årspris	125,- i rået	200,- i året	125,- i året.	20,- per måned
Pris ved uttak fra minibank:	Mandag-fredag kl. 08.00-16.00 i egen minibank: Gratis Ellers: 4,- Andre minibanker: 5,- Utland: 25,- + 0,5% av uttaksum	Mandag-fredag kl. 08.00-17.00 i egen minibank: Gratis Ellers: 5,- Andre minibanker: 5,- Utland: 30,-	Mandag-fredag kl. 09.00-15.30 i egen minibank: Gratis. Torsdag langdag til 17.00. Utenom åpningstid, samt i andres minibanker: Fem kroner.	Uttak i egne minibanker hele døgnet: Gratis Andre minibanker: 5,- Utlandet: 30,- + 0,5% av uttaksum	Gratis i bankens egne minibanker. I andre minibanker fire gebyrfire uttak i måneden, deretter 5,- pr. uttak.	Gratis i egen minibank, to kroner i andre minibanker	Mandag-fredag kl. 08.00-16.00 i egen minibank: Gratis. Ellers: 2,50 Andre minibanker: 6,-	3,- uansett tid på døgnet og uansett minibank i Norge. 25,- i utland. Valutapåslag for kontantuttak i utlandet: 1,75%.
Pris ved varekjøp:	1,50 i inn- og utland.	1,-	Gratis ved kjøp over 100,- 2,- hvis under 100 kroner.	Gratis i Norge, 2,- i utland.	Studentkort 2,- innland og 5,- utland. Visa 5,- inn- og utland.	Gratis inn- og utland	1,- i innland, 30,- + 0,5% av beløpet i utland.	Gratis inn- og utland, men 1,75% av beløpet i utland.
Nettbank:	Transaksjonsgebyr på 1,50.	Gratis nettbank og kontofon.	Gratis nettbank, avtalegiro og kontofon.	Gratis.	1,-	Gratis ved å vise studentbevis. To kroner per regning.	1,50,-	Gratis

ring og besvøer

På den måten slipper du unna en del spontankjøp. Hvor lett er det ikke å slenge med noe i trillevogna når du kjøper inn mat. Om du handler færre ganger, blir det nødvendigvis også færre bortkastede utgifter. Planlegger du godt, ved å skrive handleliste du følger slavisk uten avvik, er du rimelig trygg for å gjøre fristende kjøp. Og om du har planlagt hva du skal ha til middag i helga, og kjøpt inn på forhånd, vil du unngå dyre bensinstasjonsinnkjøp når kjøleskapet er tomt søndag morgen.

Samarbeid

–En annen idé er å gå sammen om å handle, sier Liv Cecilie Evenstad.

For eksempel hvis både du og naboen trenger en ting, så kan dere kjøpe det sammen. Hvor ofte har man ikke måtte kaste mat fordi det har gått ut på dato, og man alene ikke har klart å spise det opp? Eller om begge leser en viss avis/blad, men bare kaster den etter å ha lest det – hvorfor skal da begge kjøpe?

En annen tanke kan være at man handler for hverandre. Du og naboen/vennen skriver hver deres handleliste, og kjøper inn for hverandre. Det er ikke så lett å skulle gjøre spontankjøp på den andres vegne.

Og i stedet for å kaste alt av reklame, kan du tjene penger på å saumfare matvareforretningenes tilbud. Du kan velge å ha til middag det som er billigst denne uka, eller du kan i hvert fall sammenligne priser og se hvem som har gode tilbud.

–Det viktigste er å være bevisst på at man bruker penger, og tenke over om man trenger det man er i ferd med å betale for, poengterer Evenstad.

Du ser lettere at pengene forsvinner om du betaler kontant, enn når du drar kortet – igjen!

GODE TIPS: Liv Cecilie Evenstad og Kay Harry Hansen gir deg gode tips.

En krone spart er en krone tjent

Du kan spare mange kroner ved å ta opp til vurdering om din bank og konto er det rette for din studiesituasjon.

Tekst: STINE BØE

I løpet av et år kan man bruke mange hundrelapper uten å vite om det. Kronestykker og femmere forsvinner i gebyr når du tar ut penger og betaler regninger. Kanskje kan det lønne seg å skifte bank? Eller kanskje har banken din studenttilbud og –ordninger du ikke visste om?

Lån, forsikring og annet

Utopia gir deg her en oversikt over de tilbud bankene i Tromsø tilbyr byens studenter. Med forbehold om mulige feil. Tallene er basert på bankenes hjemmesider, informasjonsbrosjyrer og kundefrådgivere.

I tillegg har alle bankene diverse andre frynsegoder som kan gjøre dem fristende. I oversikten har vi valgt å fokusere på konto, kort, nettbank og slike daglige behov. Men har du andre eller flere behov, vil det lønne seg å undersøke nærmere hva de ulike bankene tilbyr. Det er ingen regel som tilsier

at man ikke kan være tilknyttet mer enn én bank. Mange studenter er også i en etableringsfase, eller trenger av andre grunner mer penger. Forsikring har mange studenter gjennom sine foreldre, men noen trenger også å skaffe dette.

DnB og Fokus Bank

Den norske Bank tilbyr forskuttering på studielån. Har du vært totalstudent – altså brukt deres studenttilbud – i et år, vil de fullfinansiere din bolig. Forutsatt at du kan betjene rentene. DnB tilbyr brukskontokreditt. Dessuten har de også reise- og avbestillingsforsikring med studentfordeler. Har du spørsmål, har de 24 timers servicetelefon.

Fokus Bank tilbyr forskudds- og tilleggs lån med nominell rente fra 15,8 prosent. Lånet innfris når Lånekassens lån utbetales. Du kan også ta opp PC-lån, med en nominell rente fra 12,05 prosent. Nedbetaling av lån starter når du har fullført

studiene. I tillegg har banken også egne forsikringsordninger med frynsegoder for en fattig student.

Gjensidige Nor og Nordea

Gjensidige Nor kan gi deg forskudd på studielån, eller annen studiefinansiering. Men dette tilbys kun om du er student ved IT-akademiet. Derimot har de eget PC-kån for alle studenter, og som et alternativ til deg som ikke er akademi-student kan de skaffe deg reservekapital. Gjensidige Nor, som er et samarbeid mellom en tidligere bank og et tidligere forsikringselskap, har selvfølgelig også egne forsikringstilbud i studentpakka 1-2-3.

Nordea har førstehjems lånsordninger og BSU – altså boligsparing for ungdom, noe de aller fleste banker tilbyr ungdom generelt. De tilbyr også studiefinansiering, og har en kredittgrense på 10.000 kroner. Nordea har uføreforsikring, og egne studentrådgivere.

Nordlandsbanken og Postbanken

Nordlandsbanken kan ordne forskudd på studielån, studiekreditt og PC-finansiering på inntil 15.000 kroner. Dessuten har de mobilbank, i tillegg til vanlig nettbank.

Postbanken gir deg muligheten til å søke om lån, men har i utgangspunktet ingen konkrete lån å tilby. De har også rentesparefond med ubegrenset antall uttak.

Sparebank1 og Storebrand

Ved behov innfrir Sparebank1 ditt ønske om studielån. Deres personlige rådgiver kan gi deg svar på spørsmål.

Storebrand låner deg inntil 30.000 kroner i forskudd på studielån, mot en nominell rente på 12,2 prosent. De kan også være behjelpelig med inntil ett hundre prosent boligfinansiering. Dessuten kan du velge eget motiv på visakortet ditt, blant en rekke alternativer.

Musikken

Sannsynligvis ikke det lengste intervjuet med Turdus Musicus du noen gang får lese.

Tre år etter at Turdus Musicus hadde sin første øving sitter Carl Christian Lein Størmer og Halvard Rundberg ved kafébordet. Sammen med Paulo Velasquez utgjør de tre femdelene av det nåværende bandet. I løpet av de siste ni månedene er flesteparten av de opprinnelige medlemmene skiftet ut.

En oppegående fyr

Etter innspillingen av EPen *Intimate Noise* sommeren 2001 har bandet manglet bassist. Senere falt trommeslageren fra. I mellomtida kuttet bandet ut saksofonen, og Halvard plukket opp bassen. Nå er ny bassist og trommis på plass, og myke toner fra saksen er igjen en del av lydbildet.

– Det er jævlige herlig å ha full lineup igjen, sier Halvard.

Carl Christian forklarer hva de så etter når de lette etter ny bassist.

– Det skulle helst ikke være en rocker, sier han og lager hermetegn i luften. Bare en oppegående fyr.

Aleksander Johannessen, den nye bassisten, tilfredsstilte åpenbart kravene. Men mens gutta i Turdus stort sett har holdt seg unna sjangeren, har Aleksander leflet for pop med kommersielt tilsnitt.

Ikke enspora

– Det har vært utslagsgivende at ikke alle har likt samme banda, mener Paulo, og synes videre det er bra at man ikke er låst i en sjanger.

– Jeg klarer ikke å være enspora. Med en gang du prater med noen som driver med jazz eller noe annet svevende må man ta samtalen til et høyere nivå, sier Carl Christian.

Make it or break it

Bandet har alltid vært godt likt av media. De har vunnet en rekke priser, og har mottatt svært positive kritikker for EPen. I fjor ble bransjetreffet Bylarm avholdt i Tromsø. Nylig ble det kjent at Turdus Musicus, som eneste band fra Tromsø, skal til årets Bylarm i Kristiansand i mars. Er det nå eller aldri?

– Langt i fra, fallhøyden er ikke stor. Vi er fortsatt unge, sier Carl Christian. Men det at vi kom til Bylarm i år også gjør at alt går mye raskere. Til sommeren skal vi spille inn en hel plate. Det gleder jeg meg noe helt for jævlige til.

Gutta er usikre på hva som vil skje til høsten. Halvard og Carl Christian studerer for øyeblikket henholdsvis historie og medisin.

– Nå blir det først en herlig turné i mars, og en ærlig eksamen ei uke etterpå, ler Halvard.

Veien til suksess

Paulo forteller at noen har funnet skiva på Platekompaniet i Oslo-traktene, sterkt overpriset.

– 169 kroner er kanskje litt drøyt for fire sanger, synes Carl Christian.

Første opplag er utsolgt, og et nytt er nettopp kommet. Selv etter at 500 eksemplarer er sendt ut fra lageret i Sverige er drømmen om penger i kassa langt unna. EPen kosta rundt 40.000 kroner å produsere.

– Pengene kom fra det såkalte studie-lånet. Takk til Lånekassen, sier Halvard. Carl Christian vil gjerne takke flere enn studentenes sikreste inntektskilde.

– Bekjentskaper har mye å si. Jeg har alltid med meg et par eksemplarer av EPen i tilfelle jeg møter en fyr som er DJ

i Oslo eller ett eller annet. Kjenner man et større band i Bergen så drar man dit og varmer opp for dem, instruerer han.

Turdus Musicus fikk mye oppmerksomhet i media på grunn av deres samarbeid med Lawra Somby. Første gang de spilte sammen med han på en scene var Riddu Riddu-festivalen sommeren 2000. Lawra joiker på to av sangene på EPen *Intimate Noise*.

– Vi blir å spille i lag med han utover. det første er det kult, og for det andre kan det drive oss fremover, mener Carl Christian. Men vi forsøker å holde det adskilt fra vår vanlige greie.

Limp Musicus

Turdus Musicus har vært innom flere musikalske retninger disse tre årene.

– Vi har mange musikalske referanser. Dit vi beveger oss ligger det mye omtanke, sier Carl Christian. Men mange ganger har vi tatt noe på magefølelsen. Senere har det gjerne vist seg å være utslagsgivende. Dressen, for eksempel, den droppa vi, påpeker han, og tenker på perioden da de så vidt fikk lov til å komme inn på utestedene der de skulle spille konsert.

– Jeg tror bandet har gjort ytterst få feil opp gjennom årene, sier Paulo.

Carl Christian påpeker noe alle tre er enige i.

– Vi har ikke noen begrensinger. Det betyr ikke at vi kommer til å kalle oss Limp Bizkit i løpet av et par måneder. Vi er solid forankra i musikken vår.

Rock star

Konsertene er noe av det Turdus er mest kjent for. Etter Bylarm 2001 skrev Dagbladet i sin anmeldelse av konserten på

Subsirkus: "Dette totalt utemmede bandet ser tydeligvis ingen grenser, og det var befriende å være på konserten, som bød på lyd med orkan i kastene."

Som nykommer har Paulo vært på flere av konsertene til Turdus før han selv ble med i bandet.

– Første gang jeg så Turdus var i Fokus kino. Det var nytt at folk tok så jævlige av på scenen. Flere av de beste konsertopplevelsene mine har vært med Turdus, forteller han.

– Man går på scenen og så er man rock star. Folk som kjenner meg men ikke har sett meg før har pleid å spørre hva som skjedde på scenen, beretter Carl Christian.

– Jeg pleier å tenke "Tromman e slem. Dem må straffes", ler Paulo og later som om han slår i bordet med en trommestikke av luft. Så forteller han om hvor sliten han er etter mye øving den siste tida.

Forelesninger bra

– Hvor mye vi øver? Alt for lite. Det er vanskelig å få tida til å strekke til, mener Carl Christian.

– Det kommer mye bra ut av forelesningene, sier Halvard. Og også når jeg går fra øvingene tenker jeg på hva vi kan gjøre annerledes.

Carl Christian oppsummerer det hele slik:

– Det er ikke den tida du øver som er problemet. Musikken er i hodet hele tida.

Tekst AUDUN RUNDBERG

TURDUS MUSICUS: Aleksander Johannessen, Paulo Velasquez, Halvard Rundberg, Carl Christian Lein Størmer og Johan Grønnevik.

Foto AUDUN RUNDBERG

i hodet

Studentrabatt våren 2002

**BRØDRENE
JOHANNESSEN A/S**
HERRE- OG UNGDOMSKLÆR
v/brua - Tlf. 77 68 35 41 - Tromsø

Du får 10% rabatt på byens tøffeste klær, bare du handler for over 400 kroner!

10% på alt av reparasjon av sko, ryggsekker. God pris på joggebrodden Spiky+.

Strandgt. 34, 9008 TROMSØ
vis - a - vis postkontoret
Telefon: 77 68 46 82

Fra mandag til onsdag får du 20% rabatt på mat og drikke hos Peppes! (Gjelder ikke sigaretter og brennevin. Heller ikke ved levering.)

Stortorget 2
Tlf. 77 61 29 30

**Sunkost
SØRBYEN**

10% rabatt på alle ordinære priser. Gjelder kjøp over 200,-

Storgt. 41, 9008 TROMSØ
Telefon: 77 68 02 77

Bowling & Squash
Stakkevollvn. 51, Tlf: 77 61 97 70

Ha det gøy! 20-33% rabatt før klokka 17.00, etter klokka 22.00, samt hele lørdag og søndag!

NYE VINLEGGEREN A/S

Telefon: 77 65 68 70
Strandgata 34, 9008 TROMSØ
vis - a - vis postkontoret

10% rabatt på alle ordinære priser.

Brillehuset
Telefon: 77 68 21 43 • Telefax: 77 68 21 96

Du får 10% rabatt på komplette briller og kontaktlinser. På halvårs-pakke med linsevæsker får du 20% avslag!

**MADRASS
HUSET AS**
TROMSØ

Stakkevollveien 51, 9010 TROMSØ
Telefon: 77 65 84 00

15% rabatt på alle ordinære priser.

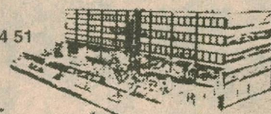

Markedsplassen - Telefon 77 68 22 54

Taras gir deg 10% på kaffe og te i løsvekt

TROMSØ FARVEHANDEL A.S

Storgt. 79-83
Telefon: 77 68 24 51

Farvehandel: 10% på alle ordinære priser.

Parfymeri: 10% på alle ordinære priser.
5% eksklusive parfymers

TC Parfymeri

Urmester Noralf Andersen

Stortorget 3
Tlf: 77 68 26 55

Han gir deg 10% på alle varer til ordinær pris.

NB

Nordlands Banken

Fr. Langesgt. 14, 9292 Tromsø
Telefon: 77 66 30 00
www.nordlandsbanken.no

Har gunstige betingelser for studenter!

JERNVAREHUSET

Varehuset i Sjøgata

Sjøgata 13
Telefon 77 63 82 00

Her får du 10% rabatt på alle varer til ordinær pris.

Mestergull

Tromsø Gullsmedforretning

Storgt. 51, 9008 Tromsø
Telefon: 77683266

10% på alle ordinære priser ved kjøp over 150,-

Storgt. 89
Jekta
Telefon: 77 60 19 80
Telefon: 77 60 71 90

10% rabatt ved kjøp over kroner 50!

Storgt. 32, 9008 TROMSØ
Telefon: 776 10033

15% rabatt på CD'er til ordinær pris!

**INTERSPORT
SPORTSHUSET A/S**

Intersport gir 10% rabatt på alle varer til ord. pris! Gjelder kjøp over 300 kroner. (Gjelder ikke sykler og sykkelutstyr, spesialbestillinger og enkelte varer.)

15% rabatt på varentil ordinær pris!

Sjøgata 12, 9008 Tromsø
Telefon: 77 68 20 85

Studentdrikke til 45,-!
Dagens husmannskost til 69,-!

J.M.HANSEN

www.jmhansen.no
Telefon: 77 66 55 00

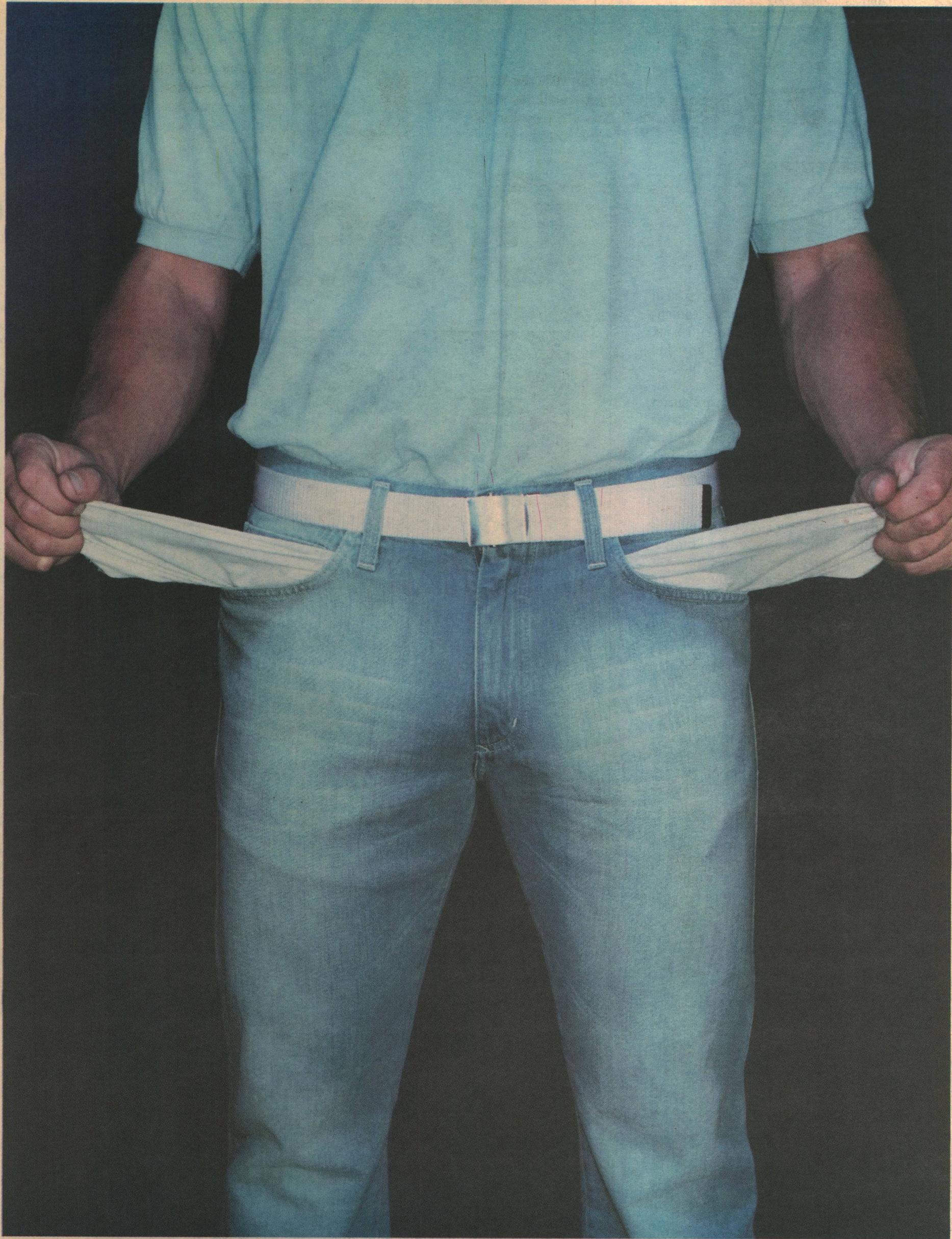
expert

Dis expert butikk i sentrum

Gir deg gratis hjemkjøring når du kjøper kapitalvarer!

Tromsøstudentenes Idrettslag er ansvarlig for studentrabatten. TSI, Hovedgården, 9037 Tromsø. Telefon: 77 64 45 79. <http://tsi.org.uit.no>. Studentrabatten er en personlig rabatt, og gis ved visning av gyldig studentbevis og betalt semesteravgift.

e-pass for studenter og ungdom.
Flyreiser for deg som ikke er "rik" ennå.

 braathens.no

BRAATHENS

Kultur

Kulturkommentar

I wanna be a hippie...

Trendekspertene sier at til sommeren skal vi være hippier. Vide, deilige klær og romantisk detaljarbeid kombinert med en laid-back og kunstnerisk tilværelse. La håret gro, kle på deg lange, side skjørt, og en søt blonde-bluse. Gå med slitte tøyvesker, hull på dongerikneet ditt, og fargerike bomullssjal surret rundt halsen. Vær litt fraværende, høytsevendende og dyptgående. Pris kjærligheten, flytt inn på kollektiv og vandre hånd i hånd over campus med Nietzsche og Kafka under armen. Og vit at du er kul!

Det som trendekspertene, de tyggegummi-tyggende ekspeditrisene på H&M og du glemmer, er at hippitiden ikke bare var komfortable klær, lykkehasj og sex. Hippietiden var et opprør. En protest. En markering av sine standpunkt. Det var nei til Vietnamkrigen, oppfordringer om å sette kjærligheten i fokus, et ønske om å leve i peace og få politikerne til å høre.

Hva gjør man i dag? Ungdommen er den som er dårligst til å stemme – i høst deltok bare syv prosent på studentvalget. Vi heier på Bush, samtidig som vi oj'er oss over de stakars barna som sulter på grensen til det umenneskelige – der bin Laden kanskje er.

Hippie betydde opprører. Hvem protesterer i dag? Vi går med strømmen, og sukker over en cafe au lait om gjennomteite politikere som ikke har studert på femti år – minst!

Vil du følge moten? Vil du være med på hippietrenden? Vil du kle deg riktig? Hva med å te deg riktig? Hvorfor ikke virkelig bli en hippie – og ikke bare en wannabe?

Verdensrekorder på gitarhalsen

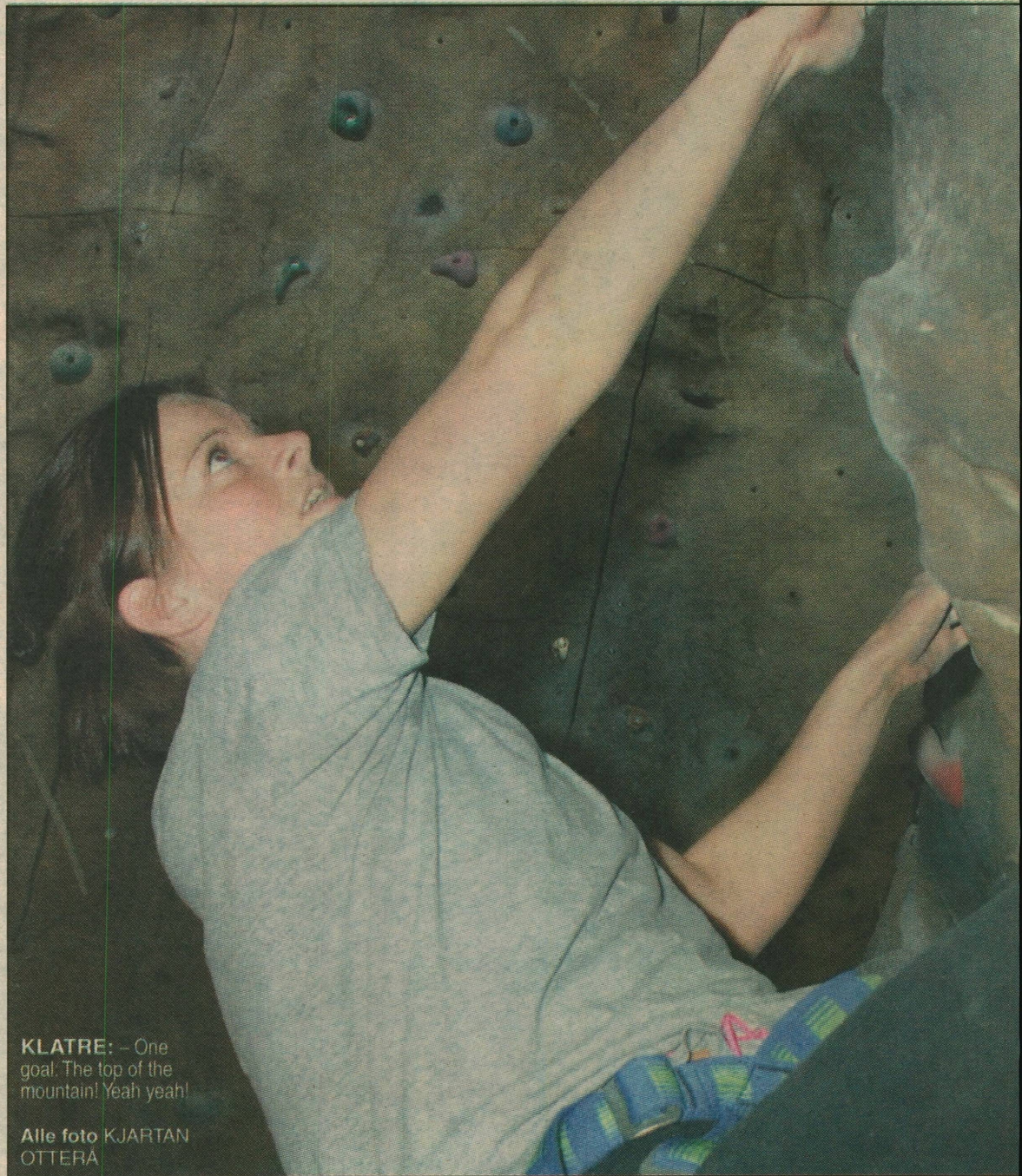
Vinter-OL er snart i gang. FCI og verden gleder seg til gledesscener, verdensrekorder og nervepirrende kappløp med hundredelene. Konkurransen. Borte er kosen med skitur i skogen og forsiktige hopp i 70 centimeters-bakken. Vi er født med ski på beina, og skal forsvare landet, fedrelandet, kongen og Bondevik. Ære være æren, og spurt over målstreken.

Men ikke alle er født med ski på beina. Noen er født med gull i strupen eller trommestikker i hendene. Ikke at det er noen forskjell. Det er en eneste stor konkurranse i musikklivet og. Man skal vinne over den falske konkurrenten, sikre seg platekontrakt og halve verdenspublikummet.

Kanskje burde musikerne melde seg inn i Norges Idrettsforbund? Konkurrere om å selge flest cd'er på angitt standardtid, å spille den kromatiske skalaen på kortest tid, eller produsere flest cd'er i løpet av karrieren.

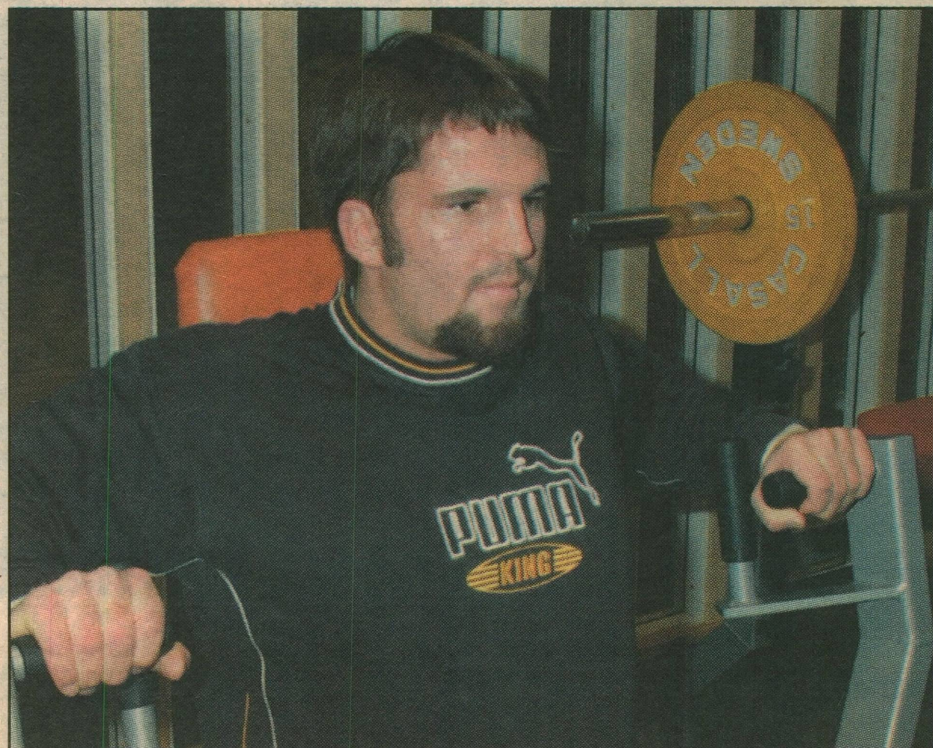
Glem kvalitet og glede. Du skal kun prestere.

Godt nytt

KLATRE: – One goal. The top of the mountain! Yeah yeah!

Alle foto KJARTAN OTTERÅ

PUMPE: Alf Petter Willhelmsen løftar og pumpar det musklar og blodårer måtte tåla.

Britney vil gifte seg

- Ja, jeg vil gifte meg med Justin Timberlake, innrømmer popprinsessen Britney Spears. Britney Spears og frontfigur i guttegruppa Nsync, Justin Timberlake, har vært kjæresten i flere år. Men noen forlovelse har de ikke inngått. Likevel - hun er fast bestemt på at det blir Justin som får hennes ja ved alteret. Når

bryllupet finner sted er imidlertid uvisst. Tross sexy klær og utfordrende scenepptredener, påstår 20 år gamle Britney Spears fremdeles hardnakket at hun er jomfru. Hun sier hun ikke vil ha sex før hun har giftet seg. Popstjernen tror orgasme kan sammenlignes med det å spise sjokolade og nyse, skriver Nettavisen.

Britney blåser i kritikere

Britney Spears blåser i kritikernes slakt av hennes skuespillertalent. Under lanseringen av filmen sa Spears at hun var glad kritikere ikke likte filmen. Fansen jublet da Britney Spears lanserte filmen Crossroads i Cannes. Uka før brølte kritikere av latter da de så forhåndsvisningen av filmen. Platt skuespill fra

Spears, og latterlige replikker, fikk garvede filmanmeldere til å vri seg av latter. Britney selv er fornøyd med skuespillerprestasjonene, og håper at fansen vil like henne på skjermen. - Jeg vil gjerne gjøre flere filmer, sier hun, melder Nettavisen.

t trenings-år!

Ein skulle tru nyttårsforsetta no hadde utspelt si rolle. At det moderne menneske med så mange års røynele snart skulle sjå det håplause bedrag ein utset seg sjølv for. Like fullt, medio januar stumpar vi røyken og troppar opp i shorts og hotpants på trening. Eller har folk endra seg?

Tekst KJARTAN OTTERÅ

På studentidrettshallen Kraft er det ennå plass i skohylla, eit par fotballsjele har inntatt plastdekke og har ikkje mindre plass enn at det er rom for ein og anna lang-pasning. Tredemølla sviv for seg sjølv, ein ergometersykkel får kjørt seg litt.

Det er midt på dagen, litt etter lunch. I styrketreningsrommet finn vi Alf Petter Willhelmsen. Han er i gang med ein serie på den sitjande benkpressen. Sveitten renn, men han er ikkje verre sliten enn at han kan gje frå seg eit lite smil.

Musklar og sveitte

- Er det nyttårsforsetta som skal tilfredstillast? Spør vi.

- Nei, seier Alf Petter i det han pustar ut. Det er vel ikkje dei store endringane sidan i haust. Eg prøver å trene omtrent like mange gangar som før jul.

- Kor mange gangar då?
- Fire gongar i veka, tenkte eg.
- Berre styrke?

-Nja, seier han og dreg litt på det. Trur kanskje eg skal byrja å jogga ein gong i veka.

Sjå der ja.

Ute i hallen har det kome fleire fotballspelarar til. Lydnivået er lavt og tempoet ikkje for høgt.

Like ved ein romaskin står Beate Nordmo og tøyer ut. Ho burde ha gode motiv for ta i litt ekstra nå ved starten av året. Beate har nemleg lege på ei strand i syden i heile jula, og innrøm gjerne at formen er noko dårlegare enn i haust. Kva er så hennar treningsplanar for våsemesteret?

Ekstrem motivasjon

- Spinning, aerobic og litt styrke, seier nordlandsjenta sånn nokonlunde bestemt. -Tre treningar i veka satsar eg på.

Dette må då være nyttårsforsett det står respekt av.

Korleis står det då til i klatrevæggen? Klatrarar er jo kjent for å vera så målretta. Dei har til og med tall og graderingar å forhalda

seg til. Ekstrem motivasjon kallar nokon det. Eit enkelt tau heng i vegg. På golvet sit to jenter og pratar. Hege Åsenhus og venninna hennar kallar seg nybegynnarar, noko ruta dei held på med ikkje skulle tilseie. (Seinare viser det seg at dei nesten har klatra i to år.) Men kva med forsetta? Nei, ingenting å henta her. Berre vanlege småplanar.

-Nyttårsforsett? Nei, det har eg vel eigentleg ikkje, seier Hege.

-Å klara nye ting kanskje, stå litt på ski, og trene litt styrke.

-Ja, har de nokre faste dagar,

eller? prøver vi oss.

-Nei. Venninna ler. Det blir vel mest impulsivt. Sånn når det måtte passa.

Nokolunde sikre kjelder skal ha det til at seinare same dagen, var både skohylla og styrkeromet fylt godt opp. Andre kjelder fortel om fulle garderobar og kø på toalettet.

Peter Pan på nye tokter

Tre amerikanske selskaper, Revolution Studios, Walt Disney og Sonys Columbia Pictures, samarbeider om å gi Peter Pan nye utfordringer på film. Den flygende eventyreren vender tilbake ved juletid om to år. Det er ikke planlagt å lage noen tradisjonell tegnefilm. Både Jason Isaacs og Rupert Everett har allerede prøvespilt som Kaptein Krok, men det er ikke røpet hvem som er ønsket til hovedrollen. PJ Hogan står oppført som regissør. Han er mest kjent for å ha regissert "Min beste venns bryllup", skriver Nettavisen.

e-pass for studenter og ungdom.

e-pass for studenter og ungdom er papirløse flybilletter for ungdom fra 18 t.o.m. 25 år og studenter inntil 32 år. Du kan velge etterbetalt enkeltreise hvor du betaler etter hver reise du har foretatt, eller du kan kjøpe et sonebasert klippekort hvor du får seks eller ti reiser til meget lave priser. Som e-pass bruker må du være Braathens Wings-medlem og Wings-kortet fungerer som billett. Når du har tegnet avtale ordnes resten på braathens.no. Du slipper å hente billetter, booker plass selv og har mulighet til å bestille helt opp til avreise. Dere som ikke er "rike" ennå, kan dessuten glede dere over at vi fjerner passasjeravgiften på klippekortene allerede nå, selv om ikke staten gjør det før 1. april. God tur!

Priser klippekort seks eller ti reiser:

Innen sør-Norge: 2720,- / 4290,-

Innen nord-Norge: 2930,- / 4540,-

Mellom sør og nord: 4510,- / 7190,-

(Må passere Trondheim. Gjelder ikke Longyearbyen)

Priseksempel etterbetalt enkeltreise:

Oslo - Trondheim en vei: 645,-

 braathens.no

Generelle regler: Du må være eller registrere deg som Wings-medlem for å bruke e-pass. Wings-kortet blir din elektroniske billett. Legitimasjon må vises ved kjøp av avtale eller klippekort. Produktene kan brukes om

hverandre. Ved etterbetalt enkeltreise er kredittkort eneste betalingsmåte. Avtaleperiode for studenter er fra 1. august til 15. mars om høsten og fra 15. januar til 15. september om våren.

BRAATHENS

40 minutter mer "Ringenes Herre"

Mens "Ringenes Herre - Ringens brorskap" stadig erobrer nye kinogjengere, kan fansen glede seg til over 40 minutter med nye scener som ikke kom med i den endelige kinoversjonen på DVD-utgaven. Den er ventet ut sent i år. Cate Blanchett, som spiller alvedronningen Galadriel, har allerede avslørt at flere scener der det snakkes rent alvespråk vil bli å se i DVD-utgaven. Dvergen Gimli faller for den underskjønne Galadriel i boken, en relativt viktig scene som forklarer hvordan den skeptiske dvergen lær seg overbevise av alvene, to folkeferd som vanligvis ikke har spesiell god kontakt. Scenen kommer på DVDen. Det vil derimot ikke finnes noen "director's cut" der de kuttede scenene er plassert inn i selve filmen, melder Nettavisen.

IKKE HOLLYWOOD: Filmfestivalen er fordi som har konvertert fra "hollynismen". Foto ERICA RESTOFTEN

Hollywood, go home!

Hva? Har du ikke sett noen filmer? Hvor har du vært? I seks dager har folk i Tromsø fråtset i filmopplevelser. Salgsrekorder med over 36.000 solgte billetter og 1.000.000 i kassa før offisiell åpning. Det er de harde fakta for årets filmfest i Tromsø.

Tekst ERICA RESTOFTEN

Et sterkt og variert program gjorde at folk strømmet til. Også de uten videre erfaring fra tidligere års festivaler, og med Hollywood tatovert i panna, lot seg begeistre.

Det kan være trivelig med en skikkelig hjernedød komedie i blant.

Men når alternativet henger høyt uten å være det minste surt, er det bare å hvile anklene på skuldrene til personen foran deg og nyte. Selvfølgelig var ikke alt like bra. Men smaken er som haka til Travolta...

Prisvinnerne

Noen fortjener likevel litt ekstra

oppmerksomhet. Deriblant kortfilmen *Kjærlighetsunivers her hvor vi møtes*, med utspring i Tromsø. For ikke å putte under ei bruskork; *Å seile sin egen sjø*. Tro det eller ei, det går faktisk an å lage film med "happy ending" uten å tippe helt over til det emosjonelt slit-somme. Og det er noe som kino-

Stormfulle kvinner

Benedicte stråler, Trude Mette stråler. Trude Mette skravler, Benedicte skravler. Energien bobler over, tanker og ord strømmer ut i alle retninger. Og innimellom ordene sprudlende latterhikst, og litt tårer.

Tekst VIBEKE OSKAL

Foto ERICA RESTOFTEN

De er steintøffe, men med myke, gode hjerter. To jenter som nettopp gjennom hjertene har utlevert sin sårbarhet. Dokumentarfilmen viser oss et innblikk i Stand up-komikeren Trude Mettes liv. I det ene øyeblikket møter vi den selvironiske artisten, og like etter den lille jenta som lengter etter kjærlighet.

Et kraftig produkt, som treffer oss som en kule i magen enten vi vil det eller ikke.

Bak filmprosjektet "Store lille Trude Mette", står ikke bare regissøren Benedicte M. Orvung, men også filmens hovedperson, Trude Mette Johanssen. Begge kommer fra den lille bygda Mehamn i Finnmark. Men Benedicte flyttet tidlig, og de to jentene møttes ikke før i voksen alder for å lage film.

Humor som skjold

Trude Mette Johanssen, er stand up-komiker og kjent for å lokke frem latteren hos enhver. I denne filmen får vi som publikum oppleve en annen side ved den høgmålte finnmarkingen.

– Hun virket så sterk på tv og slo an vitser om ting som egentlig var vondt. Det var nettopp dette jeg ville nå bak, begynner Benedicte. – Ikke bare vise den tøffe kvinnen, men vise den svake siden. Jeg ville portrettere HELE mennesket!

De ringte hverandre, og det skulle bli den første av mange, lange samtaler. De hadde mange like synspunkter om prosjektet. De ville begge balansere på grensen mellom humor og alvor. Etterhvert fant de også ut at de stod likt på mange områder i livet.

Felles språk

De to kvinnene har begge opplevd mange like hendelser i barndommen. Blant annet en mor som ikke taklet singellivet og overlot barna sine til deres bestemor.

–Vi brettet ut sjela for hverandre og utviklet samtidig et felles filmspråk. Dette gjør at filmen representerer også veldig mye av meg selv.

Gjorde som hun ville

I de 28 minuttene filmen varer, følger vi Trude Mette på hennes tilbakereise til den vinterkalde hjembygda. Her venter vonde minner med mange svik. Med stor kyndighet leder Benedicte kameraet gjennom Trude Mettes tanker og tårer. Den stormfulle, nordnorske naturen er klart med på å forsterke inntrykkene.

Hun viser oss en sterk og stor kvinne, som usjenert åpner seg uten å bry seg om kameraet.

–Jeg var så dypt inne i rollen at jeg ikke engang merket kulda, sier Trude Mette. Heller ikke at kameraet var der og stirret på meg. Jeg snakket når jeg ville, gjorde det jeg ville. Var det ikke et kamera der da, gikk de glipp av det! Hun ler en av sine mange, trillende latter.

–Jeg er jo ikke noen skuespiller! Å gjenta følelser som kommer plutselig over meg, hadde føltes unaturlig.

I øyeblikket

–Trude Mette kunne virkelig overraske, skyter Benedicte inn. Hun hadde ikke på forhånd fortalt meg alt om sitt liv, da hadde jo ikke produktet blitt det samme! Dette er opptak som er tatt i øyeblikket, en plutselig innskytelse eller utbrudd i glede eller sorg. Hadde hun allerede sagt noe til meg, kunne jeg ikke regne med å få filmet det etterpå.

Av og til, forteller de, kunne de møte veggen også. Det er en svært intens å filme slik de gjorde.

–Det var så nemlig mye som måtte ut, forteller Benedicte.

Konfrontasjoner

At Trude Mette viser en for oss en så ukjent side av seg selv, gjør nok at mange får medlidenhet. Men

PERSONLIG: Benedicte W. Orvung og Trude Mette Johanssen har laget en særdeles personlig film.

hovedsaken er kanskje ikke å få oss til å synes synd på henne?

–Nei, absolutt ikke! Vi var veldig konkrete på å ikke fremstille denne litt storvokste og sjarmende jenta som et offer. Jeg ville vise hvor sterk hun var, selv om hun viser seg liten og redd. Følelser blir vekket hos publikum, og

reaksjonene har vært ulike, sier Benedicte.

–Noen tolker den dypt og drar i retningen av vekt og selvtillit, andre kommer gråtende til oss rett og slett uten ord, mens også noen blir sinte.

–Det siste er en ytterst liten prosentdel, fortsetter Trude Mette.

Der er jo ikke alle som setter pris på å snakke om det som er vondt. Det å se en person brette seg ut på den måten, kan vekke noe i nettopp de som prøver å holde maska. Når du har sett et menneske konfrontere seg med seg selv, blir du også automatisk konfrontert med deg selv.

gjengere i byen vet å sette pris på. Som i filmen *Der krieger und die kaiserin (Prinsessen og krigeren)*. Filmen er laget av Tom Tykwer og stakk av med Publikumsprisen.

I tillegg til publikum var også flere juryer i sving for å kåre sine favoritter. Årets Tromsøpalme gikk til *Skårungen*, av Per-Ivar Jensen. Juryens begrunnelse er at det er "en film som presenterer myter om nordnorsk kystkultur på en forfriskende og original måte". Årets Internasjonale Kritikerpris (FIPRESCI) gikk til den fransk/

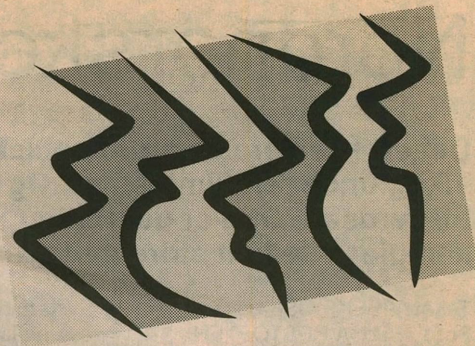
israelske filmen *Sent Bryllup* av Dover Kosashvili. "Et sensuelt mesterstykke av en komedje, som dyktig og nonstop underholdende tar for seg det besværlige forholdet mellom kjærlighet, sex og samfunnet".

Konvertert fra "hollynismen"
Vinneren av Aurora-prisen ble den meksikanske filmen *Your mother as well (Y tu mama tambien)* Alfonso Cuarón. Juryens begrunnelse: "En film som på en forfriskende, ærlig og meget humoristisk måte forteller en historie om venn-

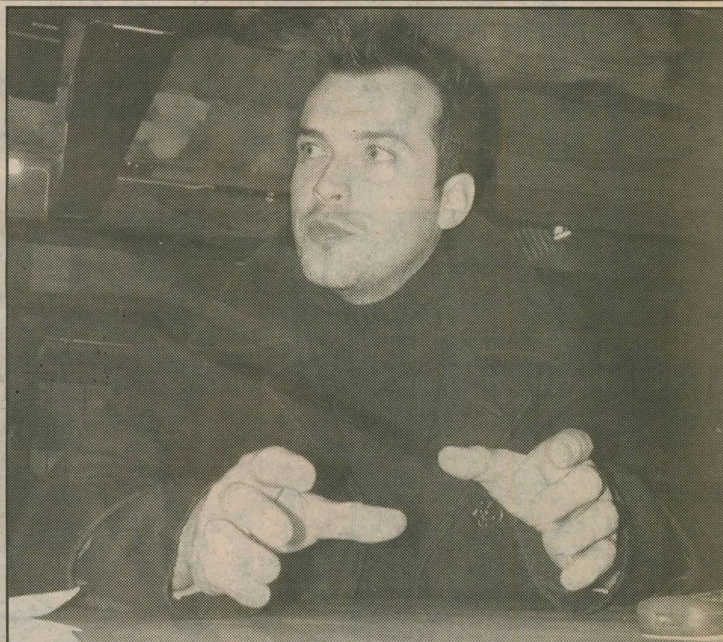
skap, oppvekst og kjærlighet i en verden som både er lik og ulik vår egen, (...) men er ikke redd for å nærme seg verken det banale eller det ubehagelige." Og den siste prisen, DON QUIJOTE, gikk til filmen *Søstre*, av Sergej Bodrov. Om den forteller juryen: "Han unngår klisjeene i de tradisjonelle mafia-historiene og viser en ny russisk virkelighet gjennom øynene til to jenter."

Mange, både publikummere og filmskapere, hadde med andre ord mye å glede seg over denne siste

uka. Men det må understrekes at en festival preget av mørke, stappfulle saler, a-, b- og c "wannabees", samt overengasjerte arrangører og lite søvn, kan bli litt mye for sarte sjeler. Og en kan, uten å anstrenge seg videre, bli litt smårar! Så derfor er det på sin plass med en advarsel: Prøv ikke dette uten kyndig veiledelse. Eller enda

bedre: Bli hjemme. Så blir det nok plasser i salene til oss som allerede har konvertert fra "hollynismen".

PÅ BAR BAKKE: Tore André Nymark er utdannet ved London Film School, likevel må han starte på bar bakke i Tromsø

Særegne elskere i rett tid

Det finnes nok en bitteliten Tarantino i oss alle, men det er ikke lett å vite hvordan man skal få ham ut. Terje André Nymark (27) kommer direkte fra London Film School, og fikk vise sitt eksamensprodukt; "Songs for distinguished lovers".

Tekst VIBEKE OSKAL
Foto ERICA RESTOFTEN

Terje André Nymark er 27 år og er fra Melbu i Vesterålen. Han begynte å studere film ved Londonskolen etter et år på Agder folkehøyskole. Etter mange år med skulptur og stillbilder som hobby, fant han endelig ut at det var film han ville lage.

– Jeg prøvde meg også tidlig på et par forelesninger på NMH, men fant fort ut at det ble litt for mye statistikk, tall og analyse. Så slo det meg at hvis det var film jeg ville drive med, skulle jeg virkelig gå inn for det. Måtte bare lære litt bedre engelsk først, smiler Terje André.

Stor interesse

Året på folkehøyskole med prøving og idéutforming dannet grunnlaget for inntaket i London. I januar 2000 var alle søknadspapirer fylt ut med perfekt engelsk og produktmappa var full. Han tok med seg ideene over havet hvor jobbingen ga uttelling.

– Endelig befant jeg meg i et miljø hvor alle hadde den samme, sterke interessen: Å lage film.

Selvskrevet manus

Til "Songs for Distinguished Lovers" har Nymark skrevet manuset til det såkalte kjærlighetsdramaet.

– Kanskje det er det det er, smiler han. Det jeg prøver å få fram, er at når et par er forelsket ser de

bare hverandre. Når det er hett, er det intet annet som gjelder.

Fortidens stemme

Filmingen har foregått i Vesterålen og all dialog er på engelsk. Skuespillerene er alle fra Norge, utenom en fra Storbritannia. Det er et lite kammerspill mellom to personer. Om Helena (spilt av Aggie Peterson) og hennes britiske kjæreste. De drar til Helenas bestemors barndomshjem for å pleie kjærligheten noen dager. Men der skjuler det seg dystre hemmeligheter og hendelser som påvirker Helena kraftig. Et grusomt mord fra år tilbake og ulykkelig kjærlighet. Helena føler bestemorens stemme som hvisker om sorg og svik, og hun ser selv at hun står til livet med de samme. Det før så lykelige forholdet mellom henne og britten ser nå ut til å ta ende.

"Be there, or be square!"

– Dette er en jo en god start for deg. Hvordan legger du fremtidsplanen videre?

– Det som er vanskelig nå, er på en måte å stå på bar bakke. I Tromsø har jeg enda ikke opparbeidet et nettverk innen bransjen. Man hører alltid om personer som "befant seg på det rette stedet til rett tid" og det er vel det jeg også håper å gjøre. Det er kanskje tilfeldig at man befinner seg akkurat på den festen hvor du treffer en som kan hjelpe deg fram, men det er ikke tilfeldig at du valgte å gå på den.

Også for machoer

Denne filmen kan nok gi oss noe å tenke på i vinterkulden. Tørre å være tøffe, men uten å lukke porten for vinden.

– Er dette en spesielt "jentete" film kanskje? En oppfordring til oss kvinner om å være sterke?

– Ikke spesielt, ler de. Det var i

alle fall ikke ment sånn, men slikt er jo alltid uforutsigbart, smiler regissøren selv. Om gutta kanskje helst snakker om "den kule kameravinkelen" og den "råe dama med den sinnssyke humoren!", har det også vært de som mykner helt og gir rørende tilbakemeldinger.

Kanskje er det nettopp det fil-

men gjør med oss: Minner oss på at bak et smilende ytre, finnes det en bitteliten tåre i oss alle. Selv hos de med "peil" på kameravinkler.

Nordnorske regissørspirer

Det er ikke bare de store spillefilmene som er viktig under en filmfestival. Også kortfilmer må bli verdsatt. Ofte er det nettopp det lille som kan gjøre de helt store inntrykkene.

Tekst VIBEKE OSKAL
Foto ERICA RESTOFTEN

Noen nordnorske filmstudenter har fått lov til å vise sine produkter under filmfestivalen. Resultatene ble seks kortfilmer i "Nordnorsk kortfilmprogram" på Driv. Her hadde studentene fått utfolde seg med hverdagslige sekvenser og

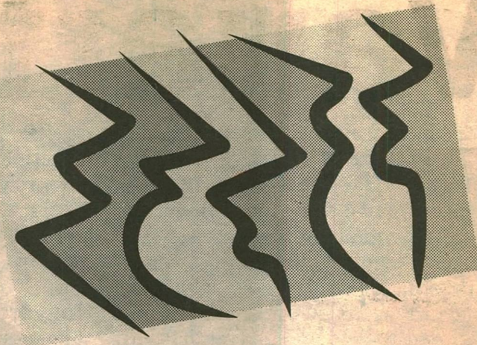
livets mange spørsmål. Vi storkoste oss, og latteren boblet i magen helt til du ikke kunne holde deg lenger. Men også alvor og triste undertoner var med. Og det er jo sånn det skal være. Variert.

Stå for hvem du er
Av de seks kortfilmene bør to som utmerket seg spesielt trekkes fram.

I "Sielo Soula" ("Soul Stealing") setter Anne Lajla Utsi samisk identitet i fokus. I hovedsak konsentrerer hun seg om det samiske språket, og hvordan morsmålet spiller en rolle for hvem du er. Mange samisktalende har slått om til norsk og glemt sitt opprinnelige språk og fornektet sin identitet. Anne Lajla tar utgangspunkt i sin egen familie, og skildrer den med humor og varme. En film som alltid er aktuell og kan oppfordre til å stå for hvem du er, enten du er samisk, finsk eller norsk. Sterkt og dyktig levert av en ung og reflektert student.

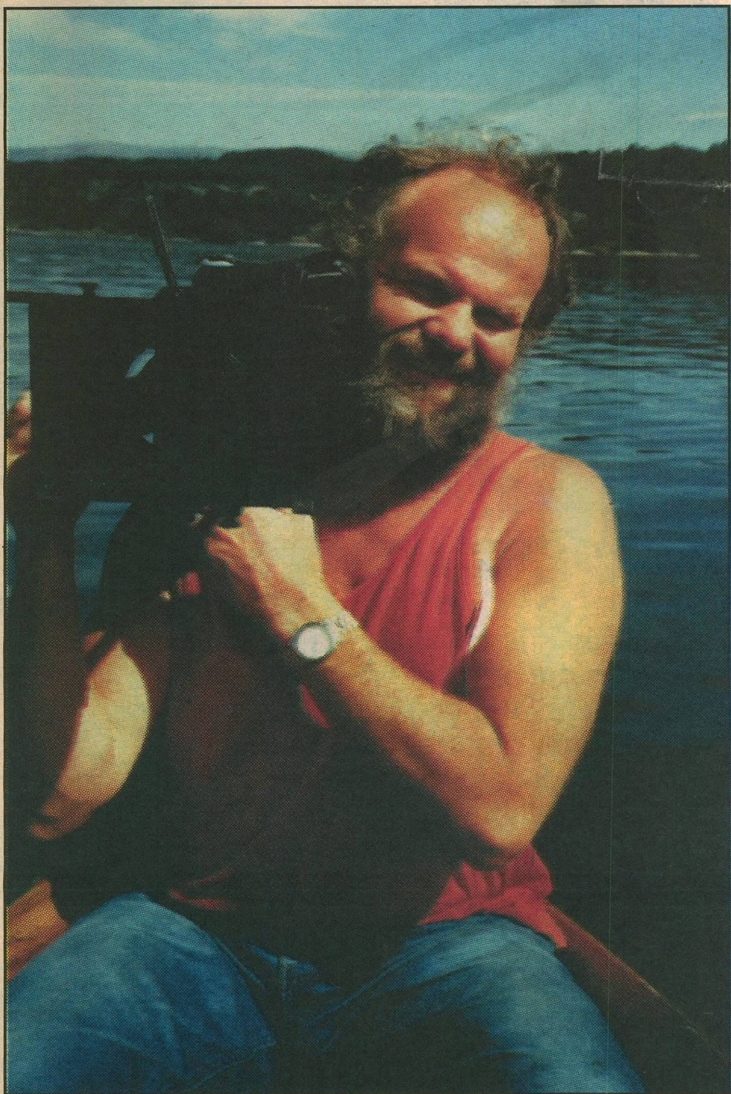
Film om dagen derpå

"Kjærlighetsunivers her hvor de møtes" er verdt en trampeklapp, og det fikk den også. Utrolig gjennomført manus som blir forsterket av herlig mimikk fra skuespillerne. En fest og rikelig med sprit. To unge som ender natten sammen. Og regissørspiren Ole Gæver viser oss alle de pinlige pausene som kan oppstå "dagen derpå". En skikkelig latterbombe,

med mange gjenkjennelige situasjoner. Gæver spiller selv den mannlige hovedrollen, og kanskje derfor den blir så troverdig.

En ny hverdags-dokumentar

HJERTELIG VELKOMNE: Besøk gjerne kafeen til Øystein om du tar turen innom Hysvær.

"Her skal det bli café av drivtømmer og et oppvarmet utebad", drømmer den 43 år gamle Øystein Ludvigsen som bor i det enslige og utflyttede Hysvær langt ute på Nordlandskysten.

Tekst MARCOS PORCIRES

Tre år tog det for regissør Øyvind Sandberg, prisbelønt for sine kort- og dokumentarfilmer, att filma "Å Seile Sin Egen Sjø". En varm og vakker dokumentarfilm om några spesiella människor som hittat "det gode liv" längs Norska kusten. Filmen blev förhandsvist på filmfestivalen i Tromsø og har premiär den 25 januari.

Nära, men ändå långt till Berlevåg

Det är lätt gjort att jämföra "Å Seile Sin Egen Sjø" med filmen om gubbarna från Berlevåg, och det är många som redan gjort det. Visst handlar filmen om säregna människor som lever ett speciellt liv långt i från "Karl Johan". Men denna historia ger oss något annat, något att tänka på i eftertid, om tillvaron, om våra val i livet.

Tradisjonsrikt liv

I filmen porträtteras sex olika människor på ett varmt och humorfyllt sätt, och musiken till Nils Martin Myhre knyter karaktärerna ihop till en helhet.

Vi får lära känna Øystein Ludvigsen - "havets Skrotnisse". Efter stormarna drar han ut för å samlar allt av saker som har drivit iland. Tunnan som han ska använda för att värma utebadet har han funnit

ute på skären, det samma med drivveden som han ska bygga café av. På Hysvær, som förr beboddes av 40 familjer har Øystein 150 vildfår som betar och varje år gästar 40 ejdrar öarna som ger han värdefullt dun.

Tuffande runt i sin gamla träbåt möter vi den 82 år gamla Magnus Røttingen. Sedan mellankrigstiden har han odlat ostron i sin lilla vik, i skären utanför Bergen. Det är en daglig kamp mot de eviga Västlandsregnen och tiden som snart springer ifrån gamlingen.

Samtidigt långt uppe på Finnmarkskysten kämpar fiskarparet Regine och Arne ute i kuling och grov sjö. De har gett upp fiske-lyckan i Lofoten och drar norrut efter fisken. Regine köpte fiskebåten efter att i många år agnat linor åt andra fiskare hemma i Lofoten.

Nils Olav Solbakken är en av dom få i landet som fortfarande kan konsten att bygga en oselver, en båttyp som har anor från vikingatiden. Ihop med hunden Sara drar de två ut på makrillfiske för å hjälpa på den sparsamma ekonomin.

Besök Øystein

Gemensamt för dessa människor ligger valet av en livstil som som står i kontrast mot det hektiska, karriärsinriktade livet i storstäderna. De sitter alla med värde-

full kunskap om naturen och prägs av traditioner som snart är historia. De har alla hittat sin plats i tillvaron, på frågan om hon inte hellre vill leva "det gode liv" i Oslo med allt som tillhör, svarar Regine att hon hellre tar fram repet.

Det är en film om människor och drömmar, om tradisjoner, om att finna platsen där man hör hemma.

Här skiljer sig "Å Seile Sin Egen Sjø" ut, om man ska dra paralleller med "Heftigt å Begeistrad". Dagens barn föds med en mobiltelefon i handen och en PC-mus i den andra, vi vill alla vara en i mängden och den som avviker blir bortsorterad. Har vi egentligen valet att välja vad vi vill göra med vårt liv, eller är det samhället som pressar oss till vad som förväntas? Jag menar inte att alla ska köpa sig ett litet hus ute i havgapet å bli en "særing", men vi bör tänka oss för var vi egentligen hör hemma.

Detta är säkert inte den sista dokumentarfilmen i denna genre, men regissör Sandberg har med sin fina berättarstil gett oss en vakker film som träffar oss i hjärtat, och kommer troligen att göra en succé som Berlevågfilmen gjorde ifjol. Cafeen till Øystein öppnar i maj, så om du har vägarna förbi Hysvær så ge han ett besök!

Gammeldans blir aldri som før

– Dette blir en kveld i gammeldansens tegn. Med gammeldans mener vi all dans som har blitt danset før nå, sa Stein-Erik Tafjord.

konsert
4T
Driv
20. januar

Tekst STINE BØE
Foto ERICA RESTOFTEN

4T består av Ole Edvard Antonsen og fire av hans trompeter, allerede nevnte Tafjord på tuba, Alfred Jansson på trekkspill, og Markus Levin på trommer. Jamfør instrumentene blir det 4T.

De innledet Tromsø Jazzklubbs vårprogram. Og om søndagens konsert er representativ for resten av programmet, blir dette et artig semester.

Imponerende tubasolo

Konserten ble innledet med et rolig og stemningsfullt nummer, hvor

trekkspill og trompet sang duett. Deretter kom en rask overgang til noe mer jazzete og fartsfylt med tuba og trommer. Og til sist smeltet alle fire instrumentene sammen. Stykket var "Kveld i Trollheimen", av André Walther. Med unntaket av trollkvelden var det meste komponert av kvartetten selv. Særlig Tafjord har stått for mye bra.

Tafjord skal ha skryt for andre ting og. Hver av de fire hadde sin solo, og under tubasoloen presterte han det kunststykket å nynne i munnstykket og spille samtidig. Det vitner om dyktig koordinering av pusting, blåsing, tunge og nese.

Vilt og vakkert

T4 oppsto i forbindelse med Molde Jazzfestival, da de for fem år siden bestilte et program med gammel-dans. På driv i år nøy 160 publikummere konserten, og koste seg

til en variert konsert. For 4T er et ensemble som både tør og kan å gjøre ting på nytt. Hva sies for eksempel til en blanding av salme og polka? "Norsk dans rundt gullkalven". Eller blandingen av reinlender og dixie – en dixielender, til ære for Hasse Alfredsson.

Det er så mye man burde ha nevnt fra konserten, men prioritet får en komposisjonen tilegnet Meteorologisk Institutt. Også den skrevet av sunnmøringen Tafjord. Og akkurat som været på Vestlandet var også stykket vilt og uforutsigbart – uten at det er noe negativt i denne sammenheng.

Man kommer heller ikke utenom Ole Edvard Antonsen. Hans trompetsolo ble ved hjelp av mute og ekkomikrofon vakker å høre på.

Hadde vi visst at du ødelegger hjernen med **popmusikk**, ville vi aldri fortalt deg om de billige pensumbøkene på bokkilden.no

Dokumentar om Tromsø kino

Knut Erik Jensen, regissøren bak filmen om Berlevåg-karene, skal lage ny film. Denne gangen blir det kinoen i Tromsø som er midtpunkt. En dokumentar skal fortelle om den over hundre år gamle kinoen, og hvordan den har overlevd stumfilm, kortfilm og alle andre revolusjoner i kinoverdenen.

Variert og fristende jazz

OPPFORDRER: Marte Monsen Hvalryg og Øystein Bliz oppfordrer til å ta i bruk Tromsø Jazzklubbs sterke vårprogram.

Foto STINE BØE

– Dette er det sterkeste programmet vi har hatt noensinne, og dette blir en vår vi gleder oss veldig til, stråler Øystein Blix og Marte Monsen Hvalryg.

Tekst: STINE BØE

De er henholdsvis leder og styreleder for Tromsø Jazzklubb, og programmet for første halvår er klart. Klubben har 15 års jubileum i år.

– Jeg kan bare anbefale alle om å kjøpe billetter så fort som mulig, for det vil fort bli utsolgt, tror Blix. Han innrømmer gjerne at jazz er en smakssak, men tror at med årets variasjon over programmet vil alle kunne finne noe interessant.

Live club-aften

– Nytt for året er et klubbkonsept. 27. april blir alle stoler og bord fjernet fra dansegulvet på driv, også ser vi hva som skjer.

Live club-aften, med Black Beauty og Clubstrophobia. Stikkord er Miles Davis, big-beat, trip-hop, jungle, funk og house. DJ Goldfinger, kjent fra Klovner i Kamp, avslutter kvelden/natta/morgenen.

En annen lokkende artist bør

være Silje Nergaard.

O store Joe

– Men det vi kanskje gleder oss mest til er avslutningskonerten 28. mai. Da kommer The Zawinul Syndicate. Det er selveste rosinen i pølsa, forteller Øystein Blix. – Vi har jobbet i tre år med å få ham hit. Jeg kan nesten garantere at han ikke kommer til Tromsø igjen. Jeg vil i hvert fall ikke jobbe med det en gang til.

Det har hele tiden skjært seg for å få storheten til Tromsø. Hans turneer har vært på andre siden av jorda, og det har ikke vært lett.

– Joe Zawinul spilte med Miles Davis på 60-tallet, og har gitt ut en haug med legendariske cd'er. Han har spilt med de fleste store musikere. Dette blir stort.

Variert program

– Det er heller ikke vanlig at vi har så mye vokal. Det er jeg glad for

at vi har i år, mener Marte Monsen Hvalryg.

Andre artister på programmet er Latin Lover Big Band, Come Shine, Viktoria Tolstoy, Fredrik Lundin Overdrive og Arts Art.

– Alle som vil høre god musikk og groove bør ta en tur på en av våre konserter, oppfordrer Blix. – Dette blir sinnsykt bra.

Hurra for Kaos!

BURSDAGSFEST: HTLRSNTZL var ett av bandene som feiret Kaos sin 2-årsdag 17. og 18. januar.

Kaos feiret 2-årsbursdag torsdag 17 januar på umiskjennelig Kaos-vis. Masse øl og Pønk Rock! Og hvem kunne ha passet bedre til å feire denne bursdagen med enn Nikkeby Lufthavn og HTLRSNTZL?

konser
Diverse artister
Kaos
17. januar

Tekst THOMAS JOHANSEN
Foto ANDRÉ BRUUN

Få utesteder har hatt så stor betydning for tromsøband enn nettopp Kaos, hvor takhøyden for å få spillejobber hele tiden har vært svært høy. Derfor var det ikke rart at nettopp rockerne syntes å utgjøre flertallet av det ikke alt for store publikummet. Likevel var det et respektabelt oppmøte til å være en

torsdag midt i filmfestivalen.

Første band ut var de gamle Kaos-traverne Nikkeby Lufthavn. Sjelden har jeg hatt det så gøy på en Nikkebykonsert, noe det etter hvert har blitt ganske mange i løpet av årene. Bandet hadde det gøy på scenen, noe som smittet over på publikum. Flere konsertgjengere ville ha det til at de knapt hadde sett Nikkeby Lufthavn gjøre en bedre konsert.

HTLRSNTZL mener å være byens kanskje tøffeste pønkband. Med enstavelses-tekster og tre-greps knallharde låter fenget de publikum enda mer enn Nikkeby hadde gjort. Den ferske trommi-

sen gjorde en veldig god figur, i sitt innbitte forsøk på å maltraktere slagverket. Kveldens høydepunktet var muligens når HTLRSNTZL kommenterte de kongeliges eskapader i "Krompens Hore" etterfulgt av en hilsen til "Gravferd" Svarstad Haugland som ville fått hele vestlandet til å korse seg innbitt på bedehusene sine.

Eneste lille minus denne kvelden var at konserten begynte veldig sent. Halv ett er for sent å begynne en konsert med to band. Til tross for dette, var denne kvelden alt i alt var en særdeles vellykket feiring for et utested som etter denne anmelders mening er uvurderlig for musikkscenen i Tromsø, og jeg kan bare ønske til lykke med dagen og måtte framtidige generasjoner av rockere kunne nyte godt av dette stedet.

Ekstrem kunst på

Performance-artister som spiser sverd og hopper på kniver, grønne genmanipulerte kaniner som lyser i mørket, bilder av mennesker som sitter på de dødsdømtes benk; "Arcart2002: Art on the edge" har det meste innenfor ekstrem kunst.

Tekst MARKUS BRUUN
Foto AUDUN RUNDBERG

Arcart2002 vil nok kanskje bli en av de happeningene eller symposium som vi kommer til å huske best fra 2002. Fra hele verden kommer det deltagere til symposiet, som enten skal delta i et foredrag eller en eller annen form for kunst. Tromsø kommer til å bli snudd opp ned i noen dager der kaos og unaturlige ting blir satt på agendaen. Kunsten skal være åpen for alle, men kanskje bør ikke dere som har sterke etiske grenser ovenfor hva som er unaturlig gå, for mange "ekle" ting vil bli vist.

Åpne tromsøværing

– Dette er første gang arcart blir arrangert, og selv om symposiet kunne vært arrangert hvor som helst er Tromsø en veldig bra plass for arrangementet, smiler Jan von Bonsdorff. Han er leder for prosjektet.

– Tidspunktet til symposiet, 27.-28. januar, er til dels samtidig som Nordlysfestivalen og rett etter filmfestivalen. Det betyr at det er mange folk i byen som kan dra på foredragene, utstillingene og performancene, sier Bonsdorff.

– Tromsøværingene ser ut til å se direkte på kunst uten spesielle forbehold. Dette gjør at de blir et veldig bra publikum for festivalen. Tromsø er i tillegg litt på kanten av Europas sentrum og det passer jo fint med temaet ekstremkunst – som en nok kan si er på kanten av kunsten, smiler von Bonsdorff.

Spennende også i fremtiden
Prosjektlederen ser for seg en spennende festival med mange interes-

sante kunstnere og foredragsholdere.

– Vi vil prøve å gjøre dette til en symposium som vil bli arrangert hvert år fremover, forklarer Bonsdorff. Vi vil variere type kunst vi viser, eventuelt diskuterer for fremtiden, så dette er en ganske unik anledning til å oppleve ekstrem kunst, fortsetter von Bonsdorff.

Det er første gang Arcart blir arrangert.

– Det er viktig å få en god start, slik at symposiet overlever og kan videreføres neste år. Det er også en av grunnene til at vi diskuterer og viser ekstremkunst, som

er veldig spennende, forklarer von Bonsdorff.

Verdt å dra på

Joe Skaggs, Kate Pendry, Oron Catts og Didi Bruckmyr er noen av mange spennende kunstnere som kommer. "Arcart 2002 art on the edge", kommer til å bli usannsynlig spennende, i tillegg til at det er en unik sjanse til å se kunstnerne i arbeid og høre på foredragene. Ekstremkunst er rett og slett fascinerende saker, og kommer helt klart til å endre ditt syn på kunst.

KUNSTTERROR:
Mange sære skikkelser vil vise seg på konferansen.

EKSTREM KUNST:
Arcart 2002 fokuserer på ekstrem kunst. På bildet: Professor Jan von Bonsdorff og førsteamanuensis Siv Ellen Kraft.

Minus Maja: Desember

plate
Desember
Minus Maja

Tekst ERICA RESTOFTEN

Den nye plata til Tromsøbandet Minus Maja ble til for ganske nøy-

aktig ett år siden. Ved hjelp av bonuspoeng på fly og med sparsommelig innkvartering tilbrakte de fire musikerne ei uke i Brygga Studio. Det kalde været i Trondheim ga inspirasjon og i studio fikk de hjelp av produsent Øyvind Ryan, samt et pumpeorgel. Ti sanger – ti fortellinger. "Desember tar deg igjen som en ugjenkjennelig venn."

På plata finner du også *Vintervise* som er skrevet av Torbjørn Willassen fra Tromsøduoen Tobben og Ero. Gutta i Minus Maja synger alle sine tekster på dialekt. Sammen med gjenkjennelige riff gjør dette at plata egner seg svært godt til kvelder når det er kaldt ute og du kan sitte inne med en tekopp sammen med noen du bryr deg om.

Lewinsky gråter - igjen

I en ny TV-dokumentar forteller Monica Lewinsky sannheten om sexskandalen hun hadde med Bill Clinton. Fire år etter kjærlighetsforholdet til Bill Clinton har Lewinsky behov for å legge fram sin versjon av skandalen. – Den største misforståelsen er at jeg skulle ha søkt meg til Det hvite hus for å forføre presidenten. I tillegg påpeker Lewinsky at det er en misforståelse at hun skal være dum. – At folk setter likhets-tegn mellom mitt navn og noe de fleste mennesker i verden gjør, er ekkelt, skriver Nettavisen.

BYTTE: Jan Eggum kan godt bytte ut noen av vitsene til neste Tromsøbesøk, ifølge anmelderen.

Jaså, du vurderer faktisk å kaste bort pengene dine på ei ny skive?
Vi skulle aldri fortalt deg om de billige pensumbøkene på bokkilden.no

kanten til...

Stand Up-komiker med gitar

Jan Eggum leverte som vanlig en musikalsk sterk konsert. Selv om humoren fikk selv de øldrikkende til å le av ren høflighet. Både nye og gamle låter fikk publikum glede av, samt en meget sjarmerende Eggum.

konsert
Jan Eggum
Strøket
17. januar

Tekst VIBEKE OSKAL
Foto ERICA RESTOFTEN

Jan Eggum er en ivrig filmentusiast og kinogjenger. Han følger samtidig opp sin årelange tradisjon med å holde konsert under filmfestivalen. I år ble stedet Strøket, og det var fullsatt lokale av øldrikkende fans. Kun scenen var opplyst, og skapte en intim stemning.

Eggum åpnet med å kommentere nettopp det: "Eg har masse lys på meg, og dere ikkje. Slik skal det være." Så fulgte materiale fra hans kommende plate med låten "Ta meg som eg er". En selvironisk tekst hvor han setter sin egen popularitet på spissen.

Humor-reprise

Som den sanne melankoliker han er, fortsatte han med "En natt forbi" og vi kjente "tåketanker" legge seg i salen, samt en tåre eller to da "De skulle begrave en konge stor".

Eggum fyller også opp med snakking mellom låtene for å dra opp humøret. Fortellinger i kjent stil også her fulle av selvironi. Men ordspillene kunne til tider bli litt slitsomme. Her ble det gjentagelser av gamle historier, og latteren satt til tider fast i halsen.

Sentimentalt og banalt

Til tross for litt mye prat, spilte han strålende. Presist, profesjonelt og lekkert servert uten anstrengelse. En vakker vokal, som når deg inn til beinmargen. Du kan ikke unngå å fange opp det sentimentale, det banale og ting folk tenker men aldri sier.

Som den erfarne visesanger han er synger han om akkurat det han vil synge om. Menneskeskjebner på godt og vondt, nesten alltid forbundet med ulykkelig kjærlighet. Unge livsnytere som feiler av uvitenhet, eller de som har levd seg trøtt og bare lengter tilbake til mors "Dype, mørke leie".

Visesanger blant de beste

Disse tekstene gir vel oss alle en klump i halsen igjen. Men heldigvis passer alltid Eggum på å flette inn mye ironi og humor. Både i tekstene og nesten som muntlig stand up.

En konsert hvor det rent musikalske står til toppkarakter, men hvor historiene ble oppbrukt. Kanskje burde han tenke ut noen nye til neste gang? For Jan Eggum er absolutt morsom.

PLATEKOMPANIET

SAIG

SELGER RASKERE
ENN SIN EGEN SKYGGE

Lagrene må på slankekur! Vi dumper ut 1000-vis av CD'er til meget lave priser. Tilbudene gjelder så langt lagrene rekker.

PLATEKOMPANIETS TOPP 15

149⁵⁰/219⁰⁰

1. **ROBBIE WILLIAMS** / Swing When You're Winning .. 149⁵⁰
2. **MORTEN ABEL** / I'll Come Back And Love You Forever .. 149⁵⁰
3. **KAIZERS ORCHESTRA** / Ompa til du dør..... 149⁵⁰
4. **RÖYKSOPP** / Melody A.M..... 149⁵⁰
5. **PÄRONSODA** / 2 (1 salg fra torsdag) 149⁵⁰
6. **TRAVIS** / The Invisible Band..... 149⁵⁰
7. **NO DOUBT** / Rock Steady..... 149⁵⁰
8. **ALICIA KEYS** / Songs In A Minor..... 149⁵⁰
9. **LINKIN PARK** / Hybrid Theory..... 149⁵⁰
10. **MC MUSIC - THE HIP HOP R&B COLLECTION**..... 149⁵⁰
11. **ANASTACIA** / Freak Of Nature..... 149⁵⁰
12. **TANITA TIKARAM** / The Best Of 149⁵⁰
13. **SECRET GARDEN** / Once In A Red Moon 149⁵⁰
14. **FRANK SINATRA** / My Way – The Best Of (2CD) 159⁰⁰
15. **PINK FLOYD** / Echoes – The Best Of Pink Floyd (2CD) .. 219⁰⁰

DUMPING!

49⁵⁰

- **EURYTHMICS** / Greatest Hits 49⁵⁰
- **CROWDED HOUSE** / Recurring Dream – The Very Best Of ... 49⁵⁰
- **PINK FLOYD** / Works 49⁵⁰
- **JOE HENRY** / Scar 49⁵⁰
- **KELIS** / Kaleidoscope 49⁵⁰
- **LIZ PHAIR** / Whitechocolatespaceegg 49⁵⁰
- **SEBADOH** / Bakesale 49⁵⁰
- **THE WATERBOYS** / This Is The Sea 49⁵⁰
- **TALKING HEADS** / True Stories 49⁵⁰
- **SOUNDTRACK** / The Wash 49⁵⁰

LAGERTØMMING!

79⁵⁰

- **SILJE NERGAARD** / Port Of Call 79⁵⁰
- **MADONNA** / Music..... 79⁵⁰
- **LAURYN HILL** / The Miseducation Of Lauryn Hill 79⁵⁰
- **MISSY ELLIOTT** / Miss E – So Addictive 79⁵⁰
- **ST. GERMAIN** / Tourist (2CD)..... 79⁵⁰
- **PÄRONSODA** / A Nightclub In Tunisia 79⁵⁰
- **ROBBIE WILLIAMS** / Sing When You're Winning..... 79⁵⁰
- **THE SMITHS** / Singles 79⁵⁰
- **THE POGUES** / The Very Best Of 79⁵⁰
- **SOUNDTRACK** / Tomb Raider 79⁵⁰

REALISASJON!

99⁵⁰

- **SMASHING PUMPKINS** / Rotten Apples – The Greatest Hits 99⁵⁰
- **ELVIS PRESLEY** / The 50 Greatest Hits (2CD)..... 99⁵⁰
- **SISEL KYRKJEBØ** / In Symphony 99⁵⁰
- **THE CURE** / Greatest Hits (2CD) 99⁵⁰
- **ENIGMA** / LSD – The Greatest Hits 99⁵⁰
- **SAINT ETIENNE** / Smash The System – Singles And More (2CD) .. 99⁵⁰
- **ENRIQUE IGLESIAS** / Escape 99⁵⁰
- **SONDRE LERCHE** / Faces Down 99⁵⁰
- **ANDREA BOCELLI** / Cieli Di Toscana 99⁵⁰
- **DIDO** / No Angel (2CD) 99⁵⁰
- **MICK JAGGER** / Goddess In The Doorway..... 99⁵⁰
- **SOUNDTRACK** / O' Brother, Where Art Thou?..... 99⁵⁰

OSLO

Bogstadveien 40
Byporten Shopping
Grønland T-bane
Stortingsgaten 22

BERGEN

Torgallmenningen 5
STAVANGER
Søregata 9

TROMSØ

Nerstranda senter
TRONDHEIM
Munkegata 31

www.platekompaniet.no

Skrot, nattjazz, Garbarek og kronprinsparet

FRIVILLIGE: Nordlysfestivalen er snart i gang, og krever mange frivillige for å holde hjulene i gang.

Når kronprinsparet til torsdag klipper over snoren, markerer det starten for den 15. Nordlysfestivalen.

Tekst STINE BØE
Foto MARCOS PORCIRES

– Vi har flere arrangementer enn noen gang tidligere, og har breiet oss utover byen slik at vi virkelig syns, sier Hilde Johnsen, daglig leder for festivalen.

Festivalcruise i regi av hurtigruta som blir liggende til kai de fire dagene, nattjazz, møljecruise, festivalkro, arktisk meny, langveisfarende publikum – og selvfølgelig mange konserter.

Skrotmusikk

– Det er høy kunstnerisk kvalitet og stor spennvidde i uttrykksformen til de ulike artistene. De går på tvers av og bryter sjangre, og gjør annerledes ting. Vi føler at det reflekterer det som Nordlysfestivalen står for, forklarer Johnsen.

Kronprins Haakon Magnus og kronprinsesse Mette-Marit skal åpne og overvære åpningsdagen.

– Vi har utfordret Tromsø-ungdom til å komme med et bidrag. Resultatet ble Kjettingteaterets Skrotofoniske Orkester. De har laget seg gedigne instrument av kasserte objekt, og dette blir spennende, sier Johnsen forventningsfullt.

Jan Garbarek

Arcart 2002 foregår samtidig som Nordlysfestivalen, og de samarbeider.

– Arcart er et mediekunstsymposium, og er en videreutvikling av hva vi gjorde i fjor.

Om noen husler fjorårets festival, hang det da plater utenfor Kulturhuset som man kunne kaste snøballer på. Under sto høyttalere, og det kom ulike naturlyder.

Av andre spennende ting på programmet, nevner Johnsen først Jan Garbarek og the Hilliard Ensemble.

– De skal ha to konserter på fredag, og det blir neppe noen andre konserter fra dem i Norge i år. De har et spekket program.

Kiss og revy

Ellers kommer verdens ledende barokkansamling fra Italia, Il Giardino Armonico.

– De er litt rockete, og ikke det man helt forventer seg av barokkmusikere.

Nordic Voices er en seksstemt a capella-gruppe. Os cempés bidrar med keltisk musikk, og gjør alt annet enn å sitte stille når de spiller.

– Strinda Strings er særdeles utradisjonelle. De spiller til og med Kiss, har jeg hørt. Det er klassiske strykere, men sprenger alle grenser. Fjøl – to feler og en diva – er tre tøffe damer som snur opp-ned på fordommer om klassisk musikk med humor og nesten revy-pregede forestillinger.

Og det er bare noen få av mange poster på et program man kan glede seg til.

LILLE BUDDHA

Stedet for orientalske matelskere!

• **STOR MENY** • **RIMELIGE PRISER**

15 prosent rabatt ved bestilling.

Telefon 77 65 65 66 • www.lillebuddha.no
Sjøgata 25, 9008 Tromsø

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

ONSDAG

23

TORS DAG

24

Debut-uke

Vær med på en visuell og kulturell reise jorda rundt på driv. Internasjonal dag med ISU. Her vil du møte studenter fra forskjellige land, og kan også få smake på eksotisk mat for en tier. Mellom klokken 16.00-18.00 kan du fantasere deg inn i Ricky Martins armer, med dansekurs og heftige hoftebevegelser. Klokken 21.00 blir det karneval, hvor du vil få behov for kurslærdommen din. De tre beste kostymene premieres.

Forelesninger

Informasjonsmøte om Venture Cup 2002 klokken 17.00 i tredje etasje på driv. Delta-kelse på Venture Cup gir i år 2 vekttall, og er en forretningsplankonkurranse som også tilbyr forelesninger for deg som vil lære mer om hvordan du vurderer om din idé kan bli en lønnsom forretning.

Foredrag

Thorvald Stoltenberg, pappaen til Jens, holder foredrag om brødrekrieg, konflikthåndtering og Norges rolle som fredsmekler på driv klokka 18.00. Det blir anledning til å stille spørsmål. Boksingering er også på programmet.

Debut-uke

Lysløyra for alle nye studenter og gamle faddere. Møt på driv klokken 20.00.

Nordlysfestivalen

Offisiell åpning av Nordlysfestivalen på Kulturhusplassen klokken 18.30. Kronprinsparet og Kjettingteaterets Skrotofoniske Teater deltar. Il Giardino Armonico spiller i Storsalen klokken 19.30.

Internasjonalt seminar

Tema for dagen er om solidaritetsarbeid er avleggs. Møt opp på Mack-kjelleren klokken 20.00.

ONSDAG

30

TORS DAG

31

Utstilling

Ismannen Øtzi levde for 5200 år sidan, og ble funnet i en isbre i Alpene i 1991. Med klær, våpen og annet utstyr intakt er dette et av verdens best bevarte funn fra steinalderen. Øtzi er nå i Tromsø, og du kan treffe ham på Tromsø Museum.

Dans

Temakurs i buggende skeivrock over to kvelder. For informasjon og påmelding: kodtromso@hotmail.com.

Swingkveld på LHL-huset på Storgatbakken klokken 20.30-23.00.

Idrett

Gjemmer du på et innebandy-talent så er det trening åpen for alle damer på Kraft mellom 17.00-18.30.

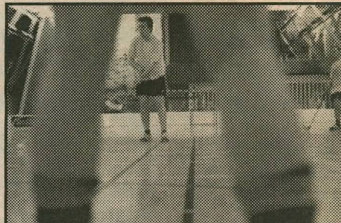

Foto AUDUN RUNDBERG

Internasjonalt seminar

Gassfeltet Snøhvit utenfor Finnmark - miljøtrussel eller gullgruve? Utbyggerne og lokalpolitikere jubler, miljøbevegelsen og fiskere fortviler. Et bredt panel av tilhengere og motstandere samles til åpen diskusjon i Tromsø. Vel møtt på Mack-kjelleren klokken 20.00.

TV

Det stilles store forventninger til dagens premiere av Torsdagsklubben på TV2 klokken 21.40. Otto Jespersen, Silje Stang og Thomas Giertsen skal prøve å more oss.

Dans

Grunnkurs i danseswing i dag og i morgen på Bjerkaker skole arrangeres av Kom og Dans Tromsø. Påmelding og info: kodtromso@hotmail.com

Isbading

Isbadingen fortsetter på fjerde året. Badeforeningen Ishud ønsker fastboende og tilreisende hjertelig velkommen til deilig badevann i Telegrafbukta etter arbeidstid.

Debut-uke

Fest med U2-tema klokken 21.00. Filmer, ukjente "specials" og selvfølgelig alle klassikerne vi elsker på driv i kveld.

Nordlysfestivalen

Lunsjkonserter ved musikklinjen på Kongsbakken videregående skole klokken 11.30 i Teaterkafeen.

Jan Garbarek og The Hilliard Ensemble spiller i Ishavskatedralen klokken 19.00 og 21.30 – sannsynligvis eneste konsertene i landet i år. Møljecruise med MS Nordlys står også på programmet. Keltisk musikk med Os Cempés klokken 22.00 på driv.

Foredrag

Lørdagsuniversitetet på driv klokken 13.00. Cyber Space. Dag Johansen, institutt for informatikk.

Debut-uke

Stavangerbandet Indira kommer til Tromsø for første gang, og er debut-ukas høydepunkt – og avslutning. Møt opp på driv klokken 22.00, og bli kjent med en ny student.

Nordlysfestivalen

Gikk du glipp av gårsdagens lunsjkonserter, gjentas den i dag – samme tid, samme sted. Norrbotten Big Band groover i Storsalen klokken 19.30. Strinda Strings kan du høre på driv klokken 22.00. Kvelden kan avsluttes med nattjazz ombord på MS Nordlys klokken 23.00.

Konferanse

I dag og i morgen avholdes kunstkonferansen Arcart02: Art on the Edge på driv. Konferansen er kick-off til etableringen av en årlig kunsthappening i Tromsø. I år er hovedtemaet ekstrem kunst. Billedkunstnere, cyberartister, bioteknikere, digitalkunstnere, perforerte performanter, konstruktivt nedbrytende aktivister, filosofer og kunstvitere er invitert til å drøfte "kunst på kanten". Temaet er brennhett og vanskelig å få grep på.

Nordlysfestivalen

Har du enda ikke fått med deg noe av programmet til Nordlysfestivalen? Vel, i dag kan du få med deg orgelkonsert med Matthias Anger og António Carrilho i Grønnåsen kirke klokken 13.00. To timer senere er det Samiske Romanser i Kunstforeningen. Klokken 19.00 blir det Sense og non-Sense med Nordic Voices på driv, og klokken 23.00 spiller Fjølgl – to feler og en diva - på Skarven.

Dans

Et fire gangers grunnkurs i salsa starter på Kulturskolens Danse Studio på Storgatbakken. Arrangeres av Kom og Dans Tromsø. Du finner instruktør Ingrid Simonsen mellom klokken 20.30-22.00. For informasjon og påmelding: kodsalsa@hotmail.com

Utstilling

I dag er siste sjanse til å få med seg utstillingen i Kulturhusets Salong av Einar Bangsunds fotografier. Tittelen er Krigsbarn. Utstillingen er åpen mandag til fredag klokken 12.00-17.00, og lørdag klokken 11.00-14.00.

Forelesning

Årets første forelesning i Venture Cup klokken 17.15 på rom D-109 på Fiskerihøgskolen. Presentasjon av kurset. Kreativitet og kreative metoder. Hvordan utvikles gode ideer? Ved Hilde-Gunn Jensen og Arun Gadgil. Forelesningen er åpen for alle interesserte.

Kurs

Det er ikke alltid enkelt å finne frem i informasjonsmengden, men et lynkurs i litteratursøk kan hjelpe. Ved Universitetsbiblioteket blir det holdt kurs hver tirsdag og torsdag i tiden 29. januar - 14. februar. Hvert kurs er på 45 minutter. Det ene handler om BIBSYS-søk etter bøker, rapporter, hovedoppgaver og andre publikasjoner. I det andre kurset får du en innføring i søk etter tidsskriftartikler, både på papir og i fulltekst på skjermen. Det er ingen påmelding – bare møt opp på rom 338 i 3. etasje i HSJ-biblioteket! Timeplan: BIBSYS-kurs 1015-1100, artikkelkurs 1215-1300.

Isbading

Gikk du glipp av forrige fredags isbading, kan du benytte anledningen i dag. Møt opp ved Telegrafbukta etter arbeidstid.

Teater

PELU2 fra Lærerhøgskolen har dukketeaterforestilling på KulturHuset i dag og i morgen.

Foredrag

Lørdagsuniversitetet på Driv klokken 13.00. Hva er rom? En matematikers synspunkt. Per Kristen Jakobsen, institutt for matematikk og statistikk.

Teater

KulturHuset og Hålogland teater presenterer Eskimohistorier - en artig forestilling om røtter og undertrykking av Makka Kleist. Hun ble første gang presentert under Festspillene i Nord-Norge i 2000, og var årets festspillkunstner. På scenen møter du Makka Kleist, vaskeekte inuit og urmenneske og Gudmund Gulljord, sivilisert nordmann og vestlig alibi med dumme spørsmål. Lillescenen klokken 20.00. Billettpris kr 150/100.

Foredrag

Foredrag om ayurveda – kunnskapen om livet, indisk tradisjonell medisin klokken 19.30 i auditorium 6, MH-bygget. Foredraget skal gi deg en forståelse - ut fra ayurveda - for hvorfor vi blir syke og hva vi kan gjøre for å bli friske igjen.

Utstilling

Siste mulighet til å få med seg utstillingen av Iver Jåks på Tromsø Museum. Skulpturer og grafikk er utstilt under navnet Stille vender tanken. Museet er åpent hverdager fra 08.30-15.30, onsdager 19.00-22.00, lørdager 11.30-15.00, søndager 11.00-16.00

KulturHuset har fått besøk av en lyddusj-utstilling. Alle har moro på Gardermoen – ha moro i Tromsø også! Du kan dusje fram til 8. februar.

Kunstutstilling

Tromsø Kunstforening arrangerer festivalutstilling. Festivalutstillinger er Anders Tomren. I tillegg utstilles maleriene til Regine Hamsun og fotografier av Geir Brungot, under henholdsvis titler En og Heimsavn.

Utstilling

Tromsø Museum har for tiden en alternativ slangeutstilling – nordnorske slanger til nytte, kos og pynt. Du møter arter og avarter i slangenenes verden, de fleste i daglig tjeneste for menneskene. Og slangene er garantert vennligsinnede.

Forelesning

Nok en forelesning i Venture Cup: Forretningside? Hva skal jeg tjene penger på? Hvordan beskytte ideen? Forelesere er Elisabeth Bakkellund (leder for Inkubator Tromsø), Ragnar Brataas (prosjektleder i Forskningsparken i Tromsø as) og Trond Skogvoll (advokatfullmektig i Codex as) Klokken 17.15 på rom D-109 på Fiskerihøgskolen for alle interesserte.

Å få dusje med prinsessa

FANGA I LYD: Lyddusjane passar store og små.

Det står elleve av dei på Gardermoen. For å sildre og reinske øyro dine med barnepludring og hav. No er lyddusjen, arrangert av Riksutstillinger, på turne for å sildre til fleire.

Tekst KRISTIN AUESTAD
Foto MARCOS PORCIRES

Nokre ungar står der medan andre hastar forbi. Antakeleg til film.

– Det handlar om folk som alltid er på reise, seier ei.

– Vi høyrer vatn.

– Godt å få kunne dusje med kledda på? Dei nikkar.

Fest setebeltet

Siste laurdag utan sol er over oss. Snart kjem sola attende. Folk klarer ikkje å lengte lenger. Dei hastar av garde for å drepe ventetida. Drepe med inntrykk. Med å stå i kinokø, stå i kaffekø, vente på kaffe, springe og drikke kaffe og så vente på film og endeleg ta imot

flimmeret. Vi reiser oss. Vi noterer oss neste kinosal og går til nærmaste kaffistove. Coffe, tea – me? Go to gate. Vise pass, vise billett. Vi er på filmreise.

Busstur med guide

Filmen startar. Elskovskramper og elskovstårer. Syklane i Beijing, ein moped i Argentina. Barnegråt og barnedrap, landeveg og himmel. Frå Argentina, frå Israel, frå Italia, frå Kautokeino. Mennesket bak tortur. Mennesket bak ei livredding. Reisa sluttar. Vi reiser oss frå reisa. Til neste. Kaffe først? Te, takk. Og så: Go to gate.

– Ja, fin den, men eg likte den andre betre. Han var så lang! Eg er sliten. Eg må dusje.

Just for you

Ja, det var dusjen. Du kan dusje på Kulturhuset. Lyddusjideen, som er utvikla og spesialforma av kunstar Anna Karin Rynander og sivilingeniør Per-Olof Sandberg reiser vidare 8. februar. Kle av deg jaget og still deg under kabinetet i foajeen på Kulturhuset. Og du får høyre intime forteljingar. Du får sove lenge og drikke masse whiskey, og havet er der. Vil du ha ei kviskring i øyra heilt for deg sjølv? Ei kviskring som du ikkje deler med ein kinosal? Det får du. Lyden kjem i ørehøgd midt i sirkelen som du trer inn i. Det er ingen andre som får høyre. Berre du.

Nå kan også DU bli millionær

TV-programmet "Vil du bli millionær" har dei siste åra gått som ein farsott over landet vårt.

Tekst KJARTAN OTTERÅ

Fredagskvelden (og onsdagskvelden. NB! ny tid) har for dei fleste fått ei ny mening, og alt frå konfirmantar til bestemødre har i ein snau time desse kveldane hatt eit sjølvsgagt innhald. Mykje fordi ingrediensane i programmet har alt det vi enklast kan forholde oss til: pengar, spaning og folk flest, der alt frå, ja nettopp, konfirmantar til besteforeldre er deltakarar. Trass dette vil nok vi aldri sjølv få sjansen til å sitja der i stolen visavis unge Wilborn, truleg vil heller ingen vi kjenner personleg få prøva seg. Men gøy hadde det sikkert vore. Både titt og ofte draumar vi oss sjølv inn i TV-skjermer, der vi sit med eitt spørsmål igjen til 2 mill.

– Kva heitte den ungarske fotballspelareren som i 1956 blei toppscorar i VM? Var det a: Puskas, b: Ari Behnoni, eller c.. Ein liten augneblink i millionærhimmelen, før vi kræsmlandar i sofaen heime.

Med slike fengane program vert det nesten alltid laga tilhøyrande produkt sjåarane kan få kjøpa. Slik at vi også kan få vera ein del av programmet. Vi kjøper Pokemonfigurar og blå nissehuer til barna, og til dei vaksne barna: "Vil du bli millionær-spelet". Ei populær gave under juletreet i fjor. Endeleg var vår tur komen. "Nå kan du bli med i Vil du bli millionær". Vi kunne òg få delta. Gleda i dei mange tusen stovene var nok stor. Spelet blir bretta ut. Reglane kan vi, sjølvsgagt. "Du har fem spørsmål opp til 10.000, klarer du det...du kan bruke så lang betenkningstid du vil" Engasjementet et stort, spaninga sitrande. 60 tusen. 80. tusen...-du har to hjelpemiddel igjen: 50/50 og ring ein venn. –Eg tar: ring ein venn. –Hei stopp litt! Ring ein venn nå, klokka halv tre om natta. Han ligg vel og søv.

– Neida det går fint. Så når nesten heile telefonlista er prøvd og ingen svarar, er turen komen til deg. Du har heldigvis gløymt å skru av lyden på telefonen.

– RRRRRRRRRRRRRring.

– Ja, det er Geir, seier du søvndrukken.

– Hei, det er Harald. Du hugsar meg?

– Å, hei, lenge sia sist. God jul! Korleis går det forresten med....

– Du, eg har ikkje tid. Vi sit her og spelar "Vil du bli millionær" og eg treng litt hjelp. Vi har tretti sekund frå nå: Kva heitte den ungarske fotballspelareren som i 1956 blei toppscorar i VM? Var det a)....

– Hjeeeeeeeeelp.

